DEC 20 1919

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
віторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday;
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 18-го ГРУДНЯ 1919. Ч. 150. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, DECEMBER 18, 1919. No. 150.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

ПОБІДА БОЛЬШЕВИКІВ НА ПЕРЕДМІСТЯХ КИЄВА.

Большевики полонили головний штаб дивізії ґен. Мамонтова.

ЛОНДОН, 15. грудня. — Бездротна телеґрама з Москви доносить, що большевицькі війска переводять успішно наступ на всіх боєвих фронтах.

На північ від Пирятина, на схід від Києва, большевицькі війска взяли в полон головний штаб славної дивізії ґен. Мамонтова, таксамо взято велике число полонених на инших боєвих фронтах.

Инші вісти доносять, що большевицькі війска взяли богато полонених на передмістях Києва, де розбили силу ворога.

Звіт ґен. Денікіна доносить, що його війска були приневолені до відвороту в Курщині, Харківщині і Донщині.

КИЇВ МАЄ ВЖЕ НАХОДИТИ СЯ В РУКАХ БОЛЬШЕВИКІВ.

Большевицькі війска заняли місто по завзятій битві з добровольцями.

ЛОНДОН, 15. грудня. — Неурядові вісти, які одержало тутешнє воєнне бюро, доносить, що в неділю большевики заняли Київ. Передтим прийшло до завзятої битви на передмістях і в околиці міста. Війска ґен. Денікіна уступають зпід Києва в полудневім напрямі від міста.

СЕРЕДНА УКРАЇНА В РУКАХ БОЛЬШЕВИКІВ.

Большевицькі війска відносять нові успіхи на цілім боєвім фронті.

ЛОНДОН, 14. грудня. — Большевицький урядовий звіт з пятниці подає вістку про здобуте Хоркова большевицькою армією, а вчерашна бездротна телеґрама з Москви доносила, що в суботу війшли большевицькі війска до Полтави. Ціла осередна Україна находить ся отсим під контролею большевицьких війск.

Большевицькі телеґрами додають, що большевицькі війска посувають ся успішно скоро дальше наперед, напираючи без впину на „добровольців" Денікіна, які серед замішаня і неладу утікають в напрямі Чорного моря.

АМЕРИКАНСЬКА КОМІСІЯ МАЄ РОЗСЛІДИТИ ПОЛОЖЕНЄ ЖИДІВ НА УКРАЇНІ.

Жидівський ратунковий комітет готовий уділити Жидам на Україні видатнійшу поміч.

НЮ ЙОРК, 15. грудня. — Фелікс М. Варбурґ, голова жидівського ратункового комітету в Злучених Державах заявив, що небавом виїде на Україну комісія, зложена з трох Американців, в цїли провіреня відносин, які панують серед Жидів на Україні та щоби запобігти повтореню погромів.

Американське правительство, як се заявив голова комітету, дало дозвіл на висланє комісії і обіцяло дати її охорону та поміч.

Велику скількість одіжи, закупленої за границею за гроші, зібрані на ратункову акцію, вишле комітет на Україну, щоби її розділити поміж найбільше потребуючих.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

ГОРЕ КИЇВА.

ВИННИЦЯ, 30. жовтня. — Утікачі з Києва розказують, що довкола Києва ведуть ся завзяті бої між українськими повстанцями і Денікінцями. Повстанцями проводять отамани Зелений і Струк. Дня 14. жовтня, наступаючи від Демеївки, заняли повстанції саме місто Київ, де здобули великі запаси воєнного матеріялу, тенки, автомобілї, гармати, набої і другий цінний воєнний матеріял та увільнили з денікінської неволі 16 українських старшин і кількасот козаків, замкнених в таборі полонених на Дарниці. Переконавши ся, що не вдасть ся їм удержати ся в самім Києві, повстанції покинули місто і заняли позиції в околиці Київа по селах і лїсах.

Рівночасно з наступом на Київ українських повстанців, атакували большевики місто від сторони Пущи-Водиці, займаючи постепенно Куринівку, Поділ і частину Лукіянівки. До самого міста ввійшли перші частини богурівського і таращанського полків. Місто переходило три рази з рук до рук. Підчас побуту большевиків в Києві, Денікінції бомбарували місто з тяжких гармат. Улиці, Велика Підвальна і Прорізна, лежать в руїнах. Знещено також богато домів у середмістю. Значно потерпів собор св. Софії, а також Михайлівський монастир. На Софійську площу впало більше чим 250 ґранат. Большевиків вигнала з Києва дика кавказька дивізія, яка переправила ся через Дніпро понизше Києва і вдарила з боку від Демеївки. Кияне боронили ся завзято. Треба було здобувати улицю за улицею, дім за домом. Розярені Денікінції уладили великий погром Жидів. Нікому не давало ся пардону. Жидів, а навіть жінок, викидувано з вікон, розстрілювано на улицях, а навіть не позволено позбирати трупів так, що собаки їх гризли. Після погрому Жидів, кинули ся козаки дикої дивізії на Українців.

До знищеня Києва причинило ся ще й те, що добровольції перед опущенєм міста випустили з вязниць на приказ ґенерала Драґомірова всіх вязнів. Їм запропоновано вступити до добровольчої армії, одначе вони сього не зробили, але розбігли ся і підчас метушні кинули ся до грабіжів і погромів у спілку з денікінськими вояками.

Большевики уступили з Києва; одначе недалеко від міста задержали ся і загрожують кождої хвилини назад туди вернути. В Києві здобули большевики богато поїздів і гармат та иншого добра. — („Вперед", ч. 145).

ОТАМАН СТРУК.

До числа партизанських отаманів, що то тут, то там на широких просторах України при помочи малих відділів змагають ся за увільнення з під большевицької чи денікінської влади, належить і отаман Струк.

Тереном партизаських операцій Струка головно є чернигівська та минська ґубернії. Добре озброєні Струкові відділи снують ся вздовж Дніпровських берегів, знечевля являють ся на Десні, за хвилину чуєть ся про них якраз в противному кінці. Сама особа отамана, невідома досі нікому, росте до розмірів леґендарної появи, селянські маси приписують йому великі заслуги і де лиш являють ся його „гайдамаки", піддержують всіма силами. Програма Струка, се програма есерів.

Повстанє начало ся в річицькому повіті, минської ґубернії. Невеличкий зразу відділ став переводити систематичні напади на розміщені по містах та місточках большевицькі ґарнізони, розбивав їх, щезав з добичею, то знова деінде випливав. Большевицькі карні експедиції ніколи не могли попасти на його слід. І болотнисті засіки коло Чорнобиля, Хобна і Межигіря, всі вони носять сліди Струкової гостини. Сьмілі його відділи заганяли ся аж під самий Київ, були теж під Житоміром. Найбільше лиха наробили вони большевикам, коли перенесли ся над Десну, де стали нападати на пароходні транспорти. Большевики зразу не зважали на се, та коли ті напади стали повторювати ся, вони вислали сильні військові частини, які не тільки не розбили сьмілих партизанів, але навіть не могли з ними стрінути ся. Таксамо ніякої користи не принесла ціна, обіцяна за голову Струка.

Його відділ складав ся в останніх часах з 400 дисциплінованих повстанців, кількох гармат та одного лїтака. Наслідком занятя великої части України війсками Денікіна, Струкові „хлопці" відійшли дещо на північ і більше нічого не чути про їх подвиги.

Не замовкла одначе леґенда і між селянством ходять далї слухи, що отаман Струк найшов нікому невідоме місце, де заведе свою Січ, а весною знову явить ся для дальшої боротьби.

В РОСІЇ.

„САВЄТСЬКА РОСІЯ ЗМУСИТЬ ДО МИРА СИЛОЮ ЧЕРВОНИХ АРМІЙ".

Аліянти домагають ся найперше мира большевиків з Колчаком і Денікіном.

ЛОНДОН, 15. грудня. — „Савєтська Росія не може осягнути мира дипльоматичною дорогою, але виключно силою червоних армій", як се доносить нинїшна бездротна телеґрама з Москви.

Премієр Ллойд Джордж, даючи нині в палаті послів поясненє причини, задля котрої англійський представник в Копенгаґен, Джеймс О'Ґрейді, відказав ся приймити мирові условія представника російського савєтського правительства, Максима Літвінова, заявив, що коли большевики хочуть заключити мир, мусять найперше заключити мир з тими, з котрими вони тепер борють ся, а іменно з ґен. Денікіном, адм. Колчаком і пр.

МИР МІЖ ЕСТОНІЄЮ І САВЄТСЬКОЮ РОСІЄЮ НЕДАЛЕКИЙ.

Естонський нарід рішучо проти дальшої боротьби з большевиками.

ДОРПАТ, 15. грудня. — Коли не наступлять жадні надзвичайні події, мир між Естонією і савєтською Росією буде вже в короткім часї довершеним фактом.

Дотеперішний хід переговорів вказує, що обі сторони змагають не лише до розему, але до заключеня дійсного мира. Савєтська Росія стараєть ся передівсім осягнути запевненє, що Естонія не позволить більше, щоби на її території відбувало ся нагромаджуванє ворожих большевикам війск, які могли би відновити воєнні операції проти савєтської Росії. Цілковите розоруженє і прогнанє останків давної армії Юденича посуне цілу справу мира дуже скоро наперед.

З другої знова сторони естонський нарід заявив ся дуже рішучо проти дальшої війни з большевиками. Естонські війска бороли ся лише так довго проти большевиків, як довго ся боротьба мала характер оборони. Коли би тепер естонське правительство хотіло розпочати нову війну проти савєтської Росії в тій цїли, щоби помагати реакційним елементам повалити савєтське правительство, то могло би в себе леґко викликати домашну революцію.

Переговори в Дорпаті спізнені.

ДОРПАТ, 16. грудня. — Одержано вістку, що большевицький делеґат, Красін, який виїхав до Пскова, щоби порадити ся зі савєтським правительством в справі остаточного порішеня границї естонсько-російської, а який мав в понеділок повернути вже назад до Дорпату, виїхав до Москви. Через те переговори в Дорпаті розпічнуть ся наново доперва за день або два.

Найблизший день переговорів буде рішаючим. Естонський міністер заграничних справ, Поска, одержав вчера в Ревали від свого правительства остаточні інструкції щодо мирових услівій, предложених большевиками.

Литовські і инші неурядові делеґати опустили вже Дорпат.

Десять большевицьких дивізій над границею Естонії.

ВАШІНҐТОН, 16. грудня. — Над естонською границею нагромадили большевики десять дивізий, підчас коли сила естонських війск виносить всего три дивізії.

Естонія звернула ся до Фінляндії з просьбою о поміч, як се доносять вісти, які наспіли нині до департаменту заграничних справ.

Фінляндія відповіла, що вона мусить найперше засягнути в сій справі ради аліянтів. Міжтим большевицькі війска зближають ся до границї Естонії. Естонія у своїй просьбі до Фінляндії заявляє, що вона не є всилі ставити довше опір та що коли не здержить ся наступу большевиків, вони можуть леґко заняти прибалтійські краї враз з пристанями, Реваль, Рига і Лібава, та перевести безпосередну злуку з Німеччиною.

Перед кількома днями большевики зажадали були від естонського правительства, щоби воно зірвало всякі зносини з аліянтами і Фінляндією та позволило на перехід большевицьких війск через Естонію. Се вказує, що большевики мають намір заняти прибалтійські краї. Коли німецькі війска, які ще находять ся в прибалтійських краях, не будуть співділати з аліянтами проти большевиків, заходить можливість, що прибалтійські краї замісць в руках німецьких опинять ся в руках большевиків.

Большевицькі війска здобули Новониколаевск.

ЛОНДОН, 16. грудня. — Большевицькі війска здобули дня 14. грудня місто Новониколаевск, 390 миль на схід від Омска, як се доносить нинїшна бездротна телеґрама з Москви.

Телеґрама додає, що большевицькі війска взяли поверх 5.000 полонених, між тими кількох ґенералів колчаківської армії та здобули богато ґармат.

Большевицькі війска 217 миль на схід від Омска.

ІРКУТСК, 12. грудня. — Сибірська армія уступає дальше у східнім напрямі, переводячи від часу до часу успішні протинапади, як се доносить урядовий звіт з головної кватири Колчака.

Большевицькі війска находять ся вже 217 миль на схід від Омска, бо територія не дає спромоги до успішної оборони.

Збігці з Омска оповідають, що по опорожненю міста Колчаком хінські і мадярські війска почали грабити мешканців і убивати офіцирів. Часто лучало ся, що офіцирів забирано на ріку і кидано до води через полонки.

Адм. Колчак дає Японії часть Сибіри за поміч проти большевиків.

ПАРИЖ, 15. грудня. — Адм. Колчак повідомив американське правительство, що він є готовий відступити Японії частину Сибіри, щоби ся помогла ратувати решту Росії перед большевиками, заки аліянти будуть могли дати відповідну поміч противбольшевицьким арміям, як се заявив Ф. М. Корс, бувший голова російсько-американської палати торговельної.

Чехо-Словаки і Поляки мають стерегти сибірської зелізниці.

ІРКУТСК, 15. грудня. — Нині повідомлено, що чесько-словацькі війска позістануть на Сибіри аж до слідуючого літа і будуть стерегти сибірський зелізничий шлях, на лінії Красноярск — Іркутск. Польські війска мають стерегти сибірський зелізничий шлях на лінії Томск-Красноярск.

Большевики очистили закаспійську область.

ЛОНДОН, 16. грудня. — Бездротна телеґрама з Москви доносить, що большевицькі війска здобули місто Казалік в закаспійській области, беручи в полон 1.500 жовнірів. Полонені жовніри вимордували своїх офіцирів, як се додає телеґрама.

Афґаністан просить большевиків о поміч проти Англії.

ЖЕНЕВА, 15. грудня. — Українське пресове бюро доносить, що в середу виїхала домів делеґація афґаністанського правительства по кільканедневних нарадах з Ленїном, висловлюючи надію, що афґаністанське правительство вже в короткім часї перетворить ся в републику під охороною савєтської Росії.

Члени делеґації були дуже вдоволені зі своєї гостини в Москві. Премієр Ленїн і инші представники савєтського правительства відпровадили делеґатів аж на стацію. В большевицьких урядових кругах панує переконанє, що савєтська Росія не лише дасть поміч Афґаністанови проти Англії, але що через Афґаністан большевицька пропаґанда поширить ся також на посілости Англії, а передівсім на Індію.

Ґен. Вранґель іменований головним командантом війск ґен. Денікіна.

ЛОНДОН, 16. грудня. — Ґен. Вранґель іменований головним командантом армії російських добровольців, яка до тепер стояла під особистою командою ґен. Денікіна.

Ґен. Вранґель був доси командантом кавказької армії, яка боролa ся на правім крилї боєвої лінії ґен. Денікіна.

Ґен. Вранґель є спосібний і енерґічний командант. Він переводив успішно воєнні операції над Волгою, де з початком сього літа здобув Царицин, який по нинїшний день знаходить ся в його руках.

Індійська большевицька делеґація в дорозі до Москви.

СТОКГОЛЬМ, 15. грудня. — Російська савєтська преса доносить, що індійська большевицька місія прибула до Самари, находячи ся в дорозі до Москви, щоби навязати зносини зі савєтським правительством.

Скандинавські соціялісти за сьвітовою революцією.

СТОКГОЛЬМ, 15. грудня. — Скандинавські радикальні соціялісти ухвалили нині на своїм конґресі резолюцію, заявляючи ся за сьвітовою революцією. В резолюції висказуеть ся солїдарність з боротьбою робітників савєтської Росії і взиваєть ся всіх робітників до остаточної боротьби з капіталізмом.

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

СКУЛЬСЬКІ НОВИМ ПРЕМІЄРОМ ПОЛЬЩІ.

Новому кабінетови не ворожать довгого істнованя.

ЛОНДОН, 15. грудня. — Нинїшна телеґрама з Варшави доносить, що резиґнація Падеревского яко премієра зістала остаточно принята та що ґен. Пілсудскі поручив Скульскому утворене нового кабінету.

Новий премієр, М. Скульскі, бувший бурмістр міста Лодзї, є провідником так званої коаліційної ґрупи, яка творить в соймі центр. Давнійше належав Скульскі до партії національ-демократів.

Склад нового кабінету.

ВАРШАВА, 16. грудня. — Новий польський кабінет, на чолї котрого стоїть М. Скульскі яко премієр, уконституував ся, як слідує:

Вайцеховскі, міністер внутрішних справ;

Ґен. Лєсневскі, міністер війни;

Влад. Ґрабскі, міністер фінансів;

Гебжинські(?), міністер справедливости;

Лопушанскі, міністер просьвіти;

Ольшевскі, міністер торговлї і промислу;

Фр. Бардель, міністер рільництва;

Каз. Корей, міністер зелізниць;

Толочко, міністер почти;

Кендзор, міністер публичних робіт.;

Ст. Слївінскі, міністер поживи;

Едв. Опольскі, міністер праці;

Влад. Сейда, міністер давної пруської провінції.

Новий кабінет має характер коаліції, в якій не є заступлені лише елементи крайно радикальні.

Нове правительство поставило собі за програму: переведенє земельної реформи, боротьба проти анархії і полагодженє головних домагань робітників.

Некорисне полагоджене справи східної Галичини причиною упадку Падеревского.

ЛОНДОН, 16. грудня. — Резиґнація Падеревского з уряду премієра польського кабінету була вислідом адміністраційних трудностий. Падеревскі, займаючи уряд премієра, сповняв більше службу заграничного політика ніж адміністратора.

У листі до Пілсудского Падеревскі пише, що він вже від довшого часу надіяв ся, що деякі ґрупи і партії відмовлять йому свого попертя в соймі, і се унеможливило йому утворити сильне правительство. Падеревскі заявив дальше, що він втратив вплив головно через невдачу при полагодженю питаня східної Галичини. Йому не вдало ся іменно узискати признаня східної Галичини на вічну власність Польщі.

Новий польський кабінет не виглядає на сильний. Але деякі надіють ся, що він буде міг працювати, бо в нїм є представники загальної польської доброї волї.

Падеревскі має намір виїхати до Швайцарії.

ЖЕНЕВА, 12. грудня. — До польського бюра пресового в Льозані надійшла вістка з Варшави, що премієр Падеревскі має намір в найблизшій будучности зовсім усунути ся від політики з причини лихого стану здоровля і повернути до своєї посілости в Швайцарії.

Падеревскі, як се додає телеґрама, має намір посьвятити ся виключно музиці. Від часу вибуху війни Падеревскі публично не виступав.

В АНГЛІЇ.

Замах на житє еґипетського премієра.

КАЇРО (Єгипет), 15. грудня. — Нині рано був переведений замах на житє еґипетського премієра, коли він їхав повозкою. Замах не вдав ся. Напасника, який є студентом, увязнено.

Перські революціонери вимордували 1.300 англійських жовнірів.

ЛОНДОН, 16. грудня. — Бездратна телеграма з Москви доносить, що в місті Мешед, північно-східна Персія, збунтовані мешканці вимордували англійську залогу, яка складала ся з 1.300 жовнірів.

ДО ВП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Гол. Уряд У. Н. Союза взиває тих Вп. Секретарів Відділових, котрі доси не звернули ще на адресу „Свободи" розісланих до них до виповненя бланкетів в справі календаря, щоби вони при висиланю тихже до адмін. „Свободи", не присилали гроший ні чеків на календарі для членів Відділу, а лише виповнили блянкет як вказано і подали на сїм блянкеті число їх Відділу.

Гроші за календарі належить висилати враз з рахунком до канцелярії У. Н. Союза при висиланю належитости за місячні вкладки.

Блянкет, в справі календарів, який має бути звернений на адресу „Свободи" є потрібний для експедиції календаря, а грошеві справи належать до канцелярії У. Н. Союза.

Уряд У. Н. Союза.

ВІДОЗВА

до всіх відділових секретарів Українського Народного Союза, орґанізаторів і всіх членів та прихильників нашої найстаршої орґанізації, Українського Народного Союза в Америці.

Отсим подаеть ся до відома, що на підставі ухвали з річного засіданя Головного Уряду Українського Народного Союза принимаеть ся нових членів до Українського Народного Союза в місяцях

ГРУДНИ, СІЧНИ І ЛЮТІМ
ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО

з до відділу на підставі статута даного товариства або їх запавшої ухвали.

Длятого П.П. Секретарі і Орґанізатори Українського Народного Союза повинні напружити свою патріотичну енерґію та потрудитись через тих три місяці для добра свого власного товариства, братства чи сестрицтва, а тимсамим і для Українського Народного Союза та подвоїти свій відділ в короткім часі.

Ст. Миляновичь,
голов. рекорд. секр. У. Н. Союза.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ ВІД ПОЛЬСЬКОГО ЗЛОЧИННОГО НАЇЗДУ!

Ставаймо до боротьби за волю галицької України всі як одна велика громада; одна непоборима і незломна у своїй сталевій постанові і своїм сьвятім стремлїню до волї і свободи рідного краю, рідного народу, довго мученого і катованого в неволі!

Не розпука — а завзяте!

Не безрадність — а одна зорганізована думка, праця і боротьба!

Не уступити — але видержати і йти все вперед!

Побіда належить до борців і до завзятих і до тих, що борють ся за правду!

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЄҐАЦІЯ І МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

(Специяльна кореспонденція „Свободи").

Париж, дня 20. падолиста, 1919.

Остання, майже всесьвітна війна ознаменувалась, як відомо, двома революціями. З початку **революційний рух розпочав ся на сході Европи,** якого вислїдом був розпад бувшої російської держави і берестейський мировий договір, котрий потвердив на сході Европи російську советську републику та українську народню републику. Крім того додатковими договорами Німеччини з Росією запоручено незалежність від Росії також: Фінляндії, Естонії, Латвії, Грузії, Азербайджану та Вірменії. Останні новоутворені держави, як: Білорусь, Дон, Кубань, і Північний Кавказ з ріжних причин лишились поза тими міжнародними договорами, що були звязані з договором берестейським. Дальші події на західному фронтї викликали **революційний рух також в центральних державах,** вислїдом є мирові договори у Версалю і в Сан-Жермен, у Франції, які принесли розпад бувшої австро-угорської держави та поділ Німеччини. Останні мирові трактати покликали до житя, як відомо, також цілий ряд новоутворених держав. Польща, Чехословаччина, Австрія, Угорщина, нова Румунія та нова Югославія стали нинї предметами міжнародного права. Але рівночасно з тим керманичі конференції мира, специяльними умовами в договорах з Німеччиною та Австрією, уневажнюючи берестійський мировий трактат і додаткові договори Росії з Німеччиною; позбавили також правного характеру і ті його части, якими санкціоновано розпад бувшої Росії. Навпаки, найвисша рада мирової конференції осібним актом на імя Колчака заявила, що великі держави будуть допомагати російським імперіялїстам відбудувати майже цілу бувшу Росію, домагаючись від Росіян признання независимости тільки Польщі та Фінляндії. Таким чином виходить, що всї инші держави, новоутворені на сході Европи, мали би лишитись в складі будучої Росії. Замітно також, що коли балтійським державам (Естонія, Латвія, Литва), та кавказьким (Грузія, Азербайджан і Вірменія) і закаспійським народам — яким, не відомо — найвисша рада конференції сим актом мала ґарантувати автономний устрій в складі майбутньої Росії, то про инші новоутворені держави навіть ні словом не згадано. Очевидно, що найвисша рада тимсамим віддавала їх на ласку російських імперіялїстів. Отже сими актами Українська Народна Република була нїби позбавлена суверенности та незалежности і великі держави дивлять ся на неї як на частину майбутньої Росії.

Чим же можна пояснити той неправильний та шкідливий курс політики, який був принятий мировою конференцією на сході Европи? Перш за все тим, що пів року назад великі держави, налякані досить значними успіхами большевизму, не тільки на сході Европи, а також в середній Европі, не маючи змоги з ріжних причин виступити проти саветської Росії рішучо власною збройною силою, — вирішили поборювати його спільно з тими державами і тими російськими урядами, які постановили бороти ся з ним до кінця. Отже великі держави дали допомогу Польщі та Румунії, щоб вони спільно не допустили до зеднання російських большевиків з мадярськими, а Колчакови та Денїкінови дали поміч, щоб звалили большевицьку власть на сході Европи. Сей плян мав деякий успіх. Польща та Румунія затримували большевицьку армію на сході. Румунія ліквідувала большевизм на Угорщині, а Денїкін і Колчак серіозно почали були тиснути саветську армію на сході Европи.

Але, як відомо, проти большевицького імперіялїзму провадили військові операції також і новоутворені держави на сході Европи. Українська републиканська армія, наприклад, на протязї кількох місяців, обливаючись кровю, била ся на смерть з російськими комуністами і відіграла велику ролю в боротьбі з большевизмом. Українці не допускали, аби московські большевики зеднали ся з мадярськими комуністами. Такісамі операції провадили і балтійські держави на північному заході. Тимчасом вони не одержали ніякої допомги від великих держав, а навпаки, були віддані на волю російських реставраторів-імперіялїстів.

Пояснюєть ся се тим, що Росіяни поставили вимоги мировій конференції — не тільки не визнавати сих новоутворених держав, а також не давати їм допомоги, як що вони не згодять ся спільно з Колчаком боротись проти большевиків та не відмовлять ся від боротьби за свою державність, і не згодять ся на ту чи иншу форму спілки з Росією. В противнім разі Росіяни одмовлялись вести рішучі операції проти большевиків.

Великі держави пішли на сї вимоги і навіть ухвалили не розглядати східно-европейської справи на мировій конференції, поки Росіяни не звалять большевицької влади і не поставлять конференції перед довершеним фактом відбудовання Росії.

Крім того великі держави дуже недовірчиво відносились до можливости самостійного істновання новоутворених держав на сході Европи, особливо таких великих як Україна. Диплeмати великих держав нераз висловлювали думку, що досить з них тих трудностий, які вони мають з організацією новоутворених держав на руїнах бувшої австро-угорської монархії, аби ще збільшувати їх новими журбами, які повстали би у звязи з розпадом бувшої Росії. Отже для них здавалось більш легким і практичним розвязати східно-европейське питанне через відбудованне Росії на основі ґарантій новоутвореним державам повного автономного ладу, тим більше, мовляв, що Росія була їх союзником в останній війні і вони не можуть ставитись до неї так як до Австро-Угорщини.

Вони тямили і про се, що новоутворені держави, особливо деякі з них, не дали яскравих доказів своєї здатности власними силами одстояти свою незалежність в боротьбі із своїми ворогами большевиками. Так Україна, наприклад, була кілька разів окупована російськими комуністами і довший час перебуває в стані безладдя. Крім того вороги української державности, Поляки та Росіяни всякими способами доказували нездатність українського народу і суспільства до утворення якої великої держави, якою мала-б бути Українська Народня Република, а наш уряд і організацію демократичного ладу на Україні осьвітлювали як національний большевизм.

Такі були основні причини, якими можна пояснити се, що Україна не була і доси не признана, а Галичину тимчасово віддано під панованне Польщі. Не треба забувати, що коли розглядалась галицька справа, майже вся Придніпрянська Україна була занята большевиками, а наша армія була дуже нечисленна і, здавалось, зовсім буде знищена нашими ворогами. Галицький уряд зробив велику помилку, не заключивши перемиря з Поляками, на чому настоювала Директорія, до того часу, поки туди не прибула ще армія Галлера, а навпаки продовжував військові операції, в результаті яких галицьке військо було розбите і примушене покинути Галичину, а Поляки таким чином поставили мирову конференцію перед довершеним фактом її окупації.

Звичайно, що в таких умовах праця української делеґації на конференції мира, а також праця наших дипльоматичних місій при инших державах, була дуже тяжкою.

Українська делеґація, як і всї делеґації новоутворених держав, кожда зокрема а часом і всї спільно через всякого рода публікації і виступи перед конференцією, а також через побачення з представниками великих держав, вказували на великі помилки, які робить мирова конференція в боротьбі з большевиками, не зважаючи на новоутворені держави; доказували цілковиту утопійність відбудовання Росії, зазначуючи, що на сході Европи немає нині такої сили, яка-б могла відбудувати Росію, а через те підтримка Колчака і Денїкіна тільки затягне той хаос, який там запанував; що новоутворені держави до кінця будуть боротись за свою державність, а се приведе до нових конфліктів вже з російськими монархістами і т. д.

Поволи ся робота почала мати успіх і по кількамісячній праці в сьому напрямі відношенне до новоутворених держав почало мінятись і число прихильників признання їх незалежности та суверенности все збільшало ся.

Але особливо переконуючими доказами для великих держав є те, що сили російських реставраторів, при всїй тій допомозі, яку їм дають ріжні держави, аби одним великим наступом знищили саветську Росію, потерпіли повне фіяско. Як відомо, армія Колчака була цілком розбита; армія Юденіча майже не істнує; а найсильнїйша нинї армія Денїкіна теж в критичному положенню і на передоднї розпаду. Великі держави начинають нині розуміти, що плян новоутворених держав, які обстоювали весь час тільки боротьбу проти большевиків для увільнення своїх власних земель від большевицької окупації, а питанне з большевизмом, власне в Росії, пропонували лишити до розвязання самому російському суспільству та народнїм масам, є більш реальний і практичний. Мирова конференція нинї добре знає, що в новоутворених державах поміж населеннем большевицтво немає ніякого успіху; що, як наприклад на Україні, самі народні маси через безупинні повстання проти саветської влади примусили большевиків тїкати з України; що російська армія Денїкіна тільки завдяки сим повстанням змогла заняти велику частину українських земель. Уряди великих держав знають також, що українські народні маси цілком ворожо поставились до нової окупації російськими монархістами; що вони розпочали проти Денїкіна ще більші повстання; що через те денїкінська армія безсильна провадити серіозні військові операції з українською републиканською армією Петлюри; що в результаті Денїкін таксамо примушений буде покинути Україну як і большевики.

Всї ті факти дають можливість Українській Делеґації твердо обстоювати позицію суверенности та незалежности Української Републики, бо наш народ не признає ніякої влади чужинців-окупатів, а бореть ся за свою волю і державність і за свою національну владу Директорії. В звязку з тим і мирова конференція почала серіозно ставитись до наших пропозицій, а також до нашої вимоги, щоб Галичина не була віддана остаточно Полякам, а сам народ ще раз вирішив її шляхом самовизначення.

Побоюють ся тут тільки, аби після нашої перемоги над Денїкіном Україна не була окупована знов большевиками. Але для сього наш уряд робить заходи, щоб спільно з Кубаню та Доном утворити один проти-російсько-большевицький фронт і раз назавсїди збройною силою обороняти свою державність.

Великі держави тепер починають розуміти, що російські реставратори, колиб вони добились свого, безумовно пійдуть на спілку з Німеччиною і через те відношенне до Денїкіна поволи міняєть ся. Адже всїм очевидно, що коли всї новоутворені держави будуть признані, то Росія буде дуже обезсилена сим і не мати-ме того значіння в будучині, як би вона і пійшла з Німеччиною, бо проти неї буде завсїди виступати цілий ряд новоутворених держав на сході Европи. А нинї, як відомо, балтійські держави заключили між собою спілку і навіть за згодою Анґлії розпочали переговори із саветською Росією про військове замиренне. Кавказські держави також підписали договір про спілку і за допомогою Анґлії добились встановлення демаркаційної лінії з армією Денїкіна. Отже коли Україна, Дон, Кубань та Північний Кавказ заключать теж такий військовий союз для боротьби як з большевиками так і з монархістами, то всї ті спілки, утворивши спільний єдиний фронт проти російських імперіялїстів, — як лївих так і правих, — вони таким чином вирішать східно-европейське питанне і великі держави будуть примушені рахуватись тільки з фактами.

Навіть відношенне до саветської Росії, оскільки вона примушена буде збройною силою новоутворених держав підписати з ними мировий договір, цілком змінить ся, бо нинї небезпека розповсюдження большевизму у всїй Европі вже минула. Тепер се питанне власне внутрішнього ладу в Росії і само населене повинно там вирішити, чи Росія лишить ся саветською републикою чи перетворить ся у звичайну парляментську републику. Питанне буде тільки про зміст тих договорів, які необхідно буде підписати Росії, як з новоутвореними так теж із старими державами. Події розвивають ся в сьому напрямі і нинї дипльомати великих держав дебатують над питанням про відновлення тої конференції новоутворенних держав і Росії, а можливо і Польщі, яку проєктовано скликати на початку сього року за почином Анґлії та Америки на Прінкіпо.

Ся конференція тоді не вдалась через непримириме відношенне до новоутворених держав зі сторони Росіян, та через перешкоди до її скликання зі сторони Франції, і почасти Японії. **Нинї таку конференцію проєктуєть ся скликати можливо у Варшаві або в иншому місці.** Основною метою її буде добитись встановлення військового замирення на сході Европи, як поміж новоутвореними державами так російським імперіялїстами і поміж самими Росіянами, що борють ся між собою за владу власне в Росії, бо тільки після того мирова конференція чи Лїга Народів могла би приступити до вирішення східно-европейського питання.

До нього нинї ладять ся всї делеґації новоутворених держав на сході Европи, а в тім числї і Делеґація Української Народньої Републики.

М. Кушнір,
член Мирової Делеґації Укр. Народ. Републики.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КОМІТЕТУ У ЛЬВОВІ.

Відень, 14. падолиста 1919.

Підписані члени Місії Українського Червоного Хреста прислали до Українського Горожанського Комітету у Львові отсе письмо:

Пробувши три з половиною місяців в неволї у Львові й Перемишлї, ми зазнали не тільки великого лиха самі, не тільки бачили нелюдські страждання инших, але бачили й геройські змагання і велику посьвяту тих, що остались на волі, а особливо українського жіноцтва для полекшення мук і вратовання життя нашим мученикам.

Яко вислів вдяки і признання просимо приняти від нас скромну вкладку в сумі 10.000 австрійських корон, з яких прохаємо вжити 5.000 на обіди і сніданя, зглядно вечірки, для незаможних дітий в українських школах міста Львова, 2.500 посиротїлим (через смерть або увязнення) родинам українських народнїх вчителів і 2.500 кор. на допомогу українським сиротам.

Бажаємо Вам богато сил і віри у Вашій прегарній праці. Віримо, що нарід, який вмів так орґанізувати ратункову самопоміч у нещастю, не може загинути.

Низкий поклін Тобі, сьвята Мученице, Наша Земле!

Др. Роман Бойко; Сотник **Сава Крилач;** Сотник **Дасїй Бойко;** Інж. **Олександер Бойко;** члени Місії Українського Червоного Хреста.

ЧИ МОЖЕ ПОЛЬЩА ОМИНУТИ КАРИ?

Польща напала на галицько-українську републику й обрабувала її із самостійности, независимости і всїх вольностий. На нападений нарід наложила свої ляцько-шляхотські кайдани, а накладаючи ланцюхи неволї, допускала ся і дальше допускаєть ся злочинів, розбоїв і звірств, незвісних в історії народів цивілізованих.

Алїянти усьому тому спокійно приглядались. Їх мирова конференція в Парижи не то що не запротестувала проти сього злочину, але ще й дала на них свою згоду в окремій постанові з минулого лїта. А дня 20. падолиста с. р. найвисша рада тої мирової конференції, по тайних торгах, рішила, що нападена галицько-українська република має бути в ланцюхах неволї через 25 лїт.

Дивить ся на все те старий Відень і думку думає. Каже він: Не такий я був гордий як ви, панове! Я панував столїтя цїлі над народами! Ще недавно правив я осьми народами, а нинї прошу ласки, хлїба з Америки.

І глядить на все те старий Царгород тай каже: І я був гордий-прегордий! Скільки народів корилось перед моїм золотим рогом! А нинї? Нинї думають, що зі мною зробити; де мене притулити; кому мене віддати...

І каже Петроград, що колись він тряс 180 міліонами народу, а тепер не то ніким не править, але самий з голоду пропадає.

Штучне пановане над другими народами не вдало ся навіть Берлїнови, що грозив цїлому сьвітови.

Не вдаєть ся і шляхотській Варшаві, що хоче кайдани накинути на сусїдні народи.

І Варшава не омине заслуженої кари, такої, як вже раз була діждалась при кінци 18-го столїтя.

Ніяка провина не минаєть ся безкарно.

„КОНЕЦЬ СЬВІТА".

Професор Горта з Мішиґен заповів, що нинї, дня 17. с. м., має бути конець сьвіта.

Причиною мало бути се, що всї планети окрім Урана мають знаходитись того дня в однім рядї, по одній сторонї сонця, а через те притягаючий вплив так побільшить ся, що на планети, між иншим і на землю, будуть спадати малі звізди і будуть наносити знищене.

Так мав би виглядати той заповідженний „конець сьвіта".

Однак инші учені з ученим мішиґенським не годять ся. Вони кажуть, що його міркованя про ті спадаючі звізди для замовленого „кінця сьвіта" є чистою фантазією і часто ще й покепковують собі з професора і його звізд.

Однак хотяй з „кінця сьвіта" сьміють ся, то знов годі вже цілком перечити усякі вісти про конець сьвіта.

Бо конець сьвіта таки по правдї приходить.

Чи то не конець сьвіта, як бохонець хлїба в Московщинї коштує 300 рублїв?

Або чи то не конець сьвіта, як в 20-тім столїтю сиві і згорблені мінїстри відбудовують собі в заперті небіжку Польщу з 18-го столїтя на чужих землях?

Або чи то вже не конець сьвіта приходить, як Денїкін хоче відбудувати царську російську імперію, що померла в революції в марті 1917-го року?

Або чи то не конець сьвіта, як алїянти, котрих держави відродились в революції, помагають контр-революціонерам, царським посіпакам, убити революцію серед народів давної Росії, а відбудувати небіжку царську Росію?

Або чи то не приходить конець сьвіта, як ґенералам небіжки царської Росії прийдеть ся самим воювати за свою власну справу, без війска простого народу?

Або чи то не конець сьвіта, як музиканти вже навіть в такій Польщі не можуть бути міністрами, а їх жінки міністрихами?

Або чи то вже не приходить конець сьвіта, як в теперішних гірких часах не можна в Америці дістати кришки цукру?

Загалом, куди не глянеш, всюди видно, що то вже конець сьвіта.

Навіть в такій саветській Московщинї. Там на папери — чорне на білім — видруковано, що даєть ся народови все, а по правдї нарід не має нічого. Обіцяно рай на землї, а людий висилаєть ся при помочі голоду до царства небесного. Обіцяно знищене капіталїзму цїлого сьвіта, а тимчасом нищить ся промисл Московщини і сусїдних країв, а капіталїсти сьвіта тільки чекають на ченс, аби приїхати там зі своїм промислом і своїм капіталом. Обіцяно Україні знести „буржуазну" Українську Центральну Раду, а спроваджено Німців, Скоропадського і Денїкіна.

Чи не конець сьвіта?

Правда, земля собі мчить, на звізди не зважає, але що на нїй дїєть ся, то Господь один знає.

Конець сьвіта люди самі творять між собою. Замісць дати всїм справедливість, творять кривду; будують на кривдї пановане панів і неволю народів і творять неволю, горе, війну, знищене, голод, нужду, руїну. Для щастя панів творять нещасте народів; затроюють їм жите і витворюють невиносимі умови житя, які не можна инакше назвати, хиба тільки кінцем сьвіта.

Але як земля перемчить поміж ті заказані звізди, що хотять спадати і дусити людий, так теж і ті люди, ті народи перейдуть при помочи зорганізованої боротьби через панську неволю і недолю; зломлять її і знищать, а заведуть волю і дадуть долю усїм.

Щадіть розумно!

Сей хлопець вже змалку пізнав, що значить розумно щадити. Він зачав купувати военно-щадничі марки (War Savings Stamps) Злучених Держав і тепер знає, що власне та ощадність є немов звеном в ланцюху і лучить до купи звена змагань до лїпшого, до успіху і до забезпечення на старість. Він є ковалем свого щастя.

ЧИ Є РАТУНОК ПЕРЕД ГОЛОДОМ В ГАЛИЧИНІ?

(З львівського дневника „Вперед", з 19. падолиста 1919).

Цїлий край, а головно міста, стоять нинї перед страшним маревом. Голод і смерть спричинена недостачею поживи, найстрашнїйша смерть, яку людскість знає, грозить цїлковитою загладою нашим селам і містам.

День в день читаємо, що в ріжних місцевостях робітники з причини недостачі споживних средств кидають працю. Недавно зробили се робітники зелїзничих варстатів у Львові; власти якось полагодили обіцянками сю справу і робітники стали до працї, але знов перед 3 днями донесли часописи про спинене працї зелїзничниками в Перемишлї.

Такісамі вісти надходять з других місцевостий. Копальняні робітники, салїнарі, нафтові робітники; ба, що більше навіть урядники, як се було перед кількома днями в Кракові, голосно, уличними демонстраціями домагають ся хлїба, харчів та опалу, щоби могти далї сповняти свої суспільні обовязки.

Мимо того власти і міські ради, хоч самі нарікають на недостачу споживних средств не старають ся тїй справі зарадити. А своєю непорадностю ще більше доливають оливи до огню. Загальне невдоволенне мас зростає і грозить страшною катастрофою, спиненнем та застоєм цїлого суспільного житя.

І чи справдї треба сеї катастрофи; чи лежить вона в інтересї суспільности; чи нема способів оминути її?

Катастрофа не лежить в інтересї правильного, нормального розвитку суспільности вже й так знищеної та зруйнованої довголїтною війною. Викликувати голодові заворушення; робити саботаж; голодом доводити людий до розпуки та будити в них найпримітивнїйші дикі інстинкти, — се злочинна, провокаторська, божевільна робота, проти якої повинен станути кождий, в кого є хоч би одробина людського почуття.

Способів, щоби зарадити страшній недостачі споживних средств; щоби спинити розяренне населення, має суспільність і власти аж надто богато.

Мусимо отверто се сказати, що хоч наслїдком війни нужда є загальна і даєть ся відчувати скрізь, то одначе не виходить вона нїде так яскраво на верх як у нас. Атже в хвилинї, коли міста по кілька днів не мають для населення і кусника хлїба; коли склади міської апровізації зовсім порожні, за вікнами цукорень і покоїв до снїдань виднїють в білий день солодкі тїста та білий хлїб, мяса, заграничні вина і т. д. Чоколяда, цукорки, тїста з кремом, солодощі, біла кава, всякі булїони та печені і паштети є за великі гроші по першорядних ресторанах тоді, коли нема їх для зелїзничого столяра чи кондуктора, для бідного урядника чи салїнарного або нафтового робітника, тому тільки, що він не всилї заплатити 6 до 8 корон за лїтру збираного молока, чи 70 до 80 корон за кільо цукру або 30 до 40 кор. за кільо муки.

Не дивлячись на поміч із заграниці, у нашому краю можна би ще дістати тільки споживних засобів, що можнаб населенне урятувати від голодової смерти а край від катастрофи.

Ми вже нераз вказували на се, що треба зареквірувати збіже і средства споживні по галицьких фільварках; зібрати се та при помочі орґанізацій консументів рівномірно розділити між населенне. **Збіже, бараболя і другі рільничі продукти по фільварках є, але дідичі поховали їх, щоби, використовуючи нужду, продати їх за великі гроші, хоч би навіть і загранацю.**

Коли є збіже і бараболя для продукції горівки по панських горальнях; коли є цукор, мука і товщі для люксусових ресторанів, то повинні вони і мусять бути на поживу для населення.

Хто терпить і помагає вдержувати сей стан нерівномірного розділу споживних средств, сей не тільки підпомагає лихву средствами споживними, сьвідомо і злочинно пхає цїле населенне до катастрофи.

Шляхта і реакція хоче при такому заворушенню спечи свою політичну печеню; надієть ся хоч би по кровавих жертвах здійснити мрії про своє панованне. Катастрофа, до якої пхають вони населенне, не принесе їм користи!

Красше булоби запобігти та уникнути небажаних та безцїльних катаклїзмів, тим більше, що до сього є можність і вихід.

СЛАВА УКРАЇНИ В ОБРАЗКАХ

гарнокольорованих, в форматї 28x35 цалів, представляючих **українських володарів та найвизначнїйших мужів з князївських і гетьманських часів.**

Чудова окраса **для кождої** української хати.

Знижена цїна, бо лише $1.00 з пересилкою.

Замовленя і гроші висилати до книгарнї:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ГРОШІ

ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ

та на УГОРСЬКУ УКРАЇНУ

І ДО ИНШИХ КРАЇВ СЕРЕДНОЇ І СХІДНОЇ ЕВРОПИ.

— ПОСИЛАЙТЕ ЧЕРЕЗ —

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
В НЮ ЙОРКУ

ЯКЕ Є ОДИНОКОЮ ТОГО РОДА УКРАЇНСЬКОЮ НАРОДНОЮ ІНСТИТУЦІЄЮ В АМЕРИЦІ.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО пересилає гроші ПІСЛЯ НАЙНИЗШОГО ЩОДЕННОГО КУРСУ і за ПОДВІЙНОЮ ПОРУКОЮ.

Хто вишле гроші через наше Бюро, має певність, що вислав по найдешевшім курсі, і що ті гроші не пропадуть.

Крім того кождий Українець нехай тямить, що посилаючи гроші через Американсько-Українське Бюро в Ню Йорку, без жадного видатку зі своєї сторони помагає народній справі, бо ЦІЛИЙ ДОХІД БЮРА призначений на українські народні цїли.

Пишіть по курс гроший і всї відомости на адресу:

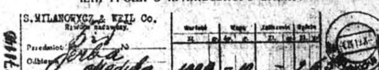
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
30 E. Seventh Street, New York, N. Y.

СЕ Є ДОКАЗ

ЩО ХТО ВИСИЛАЄ ГРОШІ ЧЕРЕЗ

С. Милянович і Вайл Ко.,

ТО ОТРИМАЄ З КРАЮ ТАКУ ПОСЬВІДКУ, ЯКА ПРИХОДИТЬ НА ДОРУЧЕНІ ГРОШІ З КРАКІВСЬКОГО БАНКУ.

Кождий Українець, котрий хоче, щоби його поміч для своєї родини була в краю точно і безпечно доручена, може сьміло і з цілим довірєм **Висилати Гроші** через знану від десяти літ, стару і правдиву **УКРАЇНСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ І АГЕНЦІЮ:**

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,

193 Grand Street, Jersey City, N. J.

З причини, що курс гроший часто зміняєсь а ми одержуємо сотками листів денно з запитом, який курс гроший, отже згори заявляємо, що немислимим є кождому відписати і подати курс, бо днесь така ціна а завтра инша. Длятого, висилаючи гроші до краю, нехай пришлють до нас в долярах, а по отриманю вишлемо таку суму корон, який буде курс того дня як отримаємо гроші.

ДО ТИХ, КОТРІ ХОТЯТЬ ВІДІХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ

ПОНИЗШЕ НАЙДУТЬ ДРУГИЙ ДОКАЗ.

Сотки Українців з Галичини в останних кількох місяцях вже виїхали до краю через нашу **Українську корабельну Агенцію,** котрим ми вистарали ся все, що було потрібне в сім часі до подорожи, а найліпшим доказом є отсей лист з краю від **п. Івана Бончевського з Угнова, повіту Рава Руська.**

Угнів, дня 1. падолиста 1919.

Поважаний П. Стефан Милянович:

Прошу даруйте, щом опізнив ся дешо написати, а то з браку часу, бо коли дістав ся домів мусів ходити за кіньми і возом два тижні, бо годі докупитись. Коні, невеликі лошата, по три роки, я заплатив 10.000 корон, віз новий 2.200 корон.

Викопав картофлі, мусів посіяти жито і троха пшениці, та що дня ходжу з хлопцями в поле орати. Аж днесь упав сніг, та я користаю з часу до писаня.

Тут тепер змінило ся недопізнаня, все дороге, ниток до шитя неможь дістати.

Тепер опишу Вам, коли ми попращались в Джерзи Сіти, а зглядно в Гобокен і корабель відплив в полудне. Десятого дня, в суботу, ми були вже в Франції. З французької пристани ми всі, які від Вас їхали, поїхалисьмо потягом до Парижа. Тут в Парижи много людий чекало і ходило до конзуля, але ми всі не ходили і вечером поїхали до швайцарської границі на ризико. Коли ми приїхали і рано стали на границі, то всїх нас з потягу комісія вигнала на треку з пакунками. Біда, хоч плач.

Я побіг до комісаря до хати і питаю чому нас скидають? Відповідае, що пашпорти не добрі. Коли я доказав, що тут є на тих пашпортах попідписувані конзулї, яких було треба (візовані), тоді він менї каже, як так, то добре, але відїдете аж за тиждень. Що тут робити? Я прошу, не помагає. Тоді далисьмо по 20 долярів і зараз були пашпорти добрі. Тоді нас назад впакували до вагона і річи, і ми поїхали через Швайцарію. Швайцарія край дуже гарний і люди є добрі. В Буксу, на австрійській границї, ми чекали день на пашпорти, бо комісар з границї післав нас до австрійського конзуля в Берно.

З відня ми їхали польским транспортом до Кракова. Тут вже як давні свої горожани, були під опікою.

Кораблем було дуже добре їхати, але колейов дуже зле. Не мають чим палити, нема угля і не мають чим в потягах сьвітити, так що через цілу Австрію аж до Львова ми їхали ночами без сьвітла.

Пане Ст. Милянович, дуже Вам сердечно дякую за Вашу працю і труд, що Ви чесно нас обслужили, що до пашпортів і до шіфкарт. Я переконав ся, що Ви нас щиро і таньо обслужили, бо коли я розглянув ся в кораблі, котрим ми їхали, то було много людий наших і в третій клясї, були і чужі, але як я переконав ся, що Жиди і всякі другі чужинецькі агенти вициганили від наших людий тілько за трету клясу, кілько ми у Вас платили за другу клясу. Отже їх богато скривдили. Ми мали всьо в як найліпшім порядку; спане і їджене, а ті другі порцію як жовнїр, а спане нехай не згадую.

Тут власне звертаю увагу і для других і прошу Вас п. Милянович подайте отсей мій лист до „Свободи" і я хочу, щоби кождий знав хто йому є приятель і до кого наші люди мають звертатись, щоби їм помочи дістати ся до краю і найтаньше обслужити.

Отже я можу сьміло сказати, що п. С. Милянович є один, котрий щиро працює для свого народу і прошу до него удаватись.

Я маю найлучший досьвід, що я будучи в Америцї, висилав через 6 літ гроші через **п. Милячовича** і всї зайшли і ані один цент не пропав. Та і тепер, як я відїзджав, том вислав більшу суму гроша і так само в порядку я їх тепер отримав, з чого я цілковито задоволений.

Вкінци здоровлю Вас, п. Милянович, і Вашого спільника, та желаю як найлучшого успіху.

Остаюсь з поважанем

149-151 **Іван Бончевський.**

Подібних листів отримуємо що дня, так з краю як і з Америки.

До тих, котрі висилають гроші до краю через нас, а не мають наших коверт ані паперів, то можуть писати на якім небудь папери, хто висилає а хто має отримати, а Моней Ордер виразно виписувати на імя:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,

193 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЛИСТ З ПАРИЖА.

Париж, дня 27. падолиста, 1919.

Парляментські вибори у Франції.

Нині стало цілком ясно, що вибори в фраський парлямент дали більшість поміркованим републиканським елементам. Обєднані соціялісти і більш поміркованї радикали-соціялісти стратили велике число місць. На крайній праві, де роялісти робили весь час напади на републиканський уклад Франції — загальний провал.

Причини такого повисшення поміркованої французької опінії дуже легко знайти: Війна страшенно спустошила країну; найбільш промислові, найбогатші департаменти розруйновані і буде потрібно ще кілька років тяжкої праці, щоб вернути Францію до її становища перед війною. З другого боку, позички та постійний випуск паперових гроший утворили критичне фінансове положенне.

Щоб допомогти в такій ситуації, є тільки один спосіб: Збільшити продуктивність країни до найвисшої степені. Сей обовязок лежить на всїх верствах громадянства, котрим одинаково загрожує банкротство Франції.

Соціялісти сього не хотіли зрозуміти, бо вони вірили, що відродженне Франції було-б неможливе без істновання в сїй державі режиму „савєтів", або инакше — диктатури пролетаріяту.

Алеж селянське населене Франції далеко більше по чисельности ніж робітництво. Низша й середна буржуазія представляє в ній також значний елемент з великим впливом. Ся більшість вважає право на особистий маєток сьвятостю.

Таким побутом, селяни і боржуазія повстали масами проти большевизму, котрим їм загрожували соціялісти.

З великим політичним умінєм старий Клемансо обєднав ріжні політичні партії републики, починаючи від поміркованих поступовців аж до републиканських соціялістів. Утворено загальну виборчу лїсту сих партій під назвою **„національний бльок".** Він узяв абсолютну перевагу на виборах.

Французька більшість показала, що вона не бажає ні диктатури королів, ні політичної влади пролетаріяту.

Політична програма, опублікована в Парижи Мільраном і Пюешем, була підставою для партій, що увійшли в згоду з бльоком. Ся програма особливо підкреслює як найшвидшу перебудову Франції, і щоб сьому допомогти, внесеннє нових законів для тісного сполучення капіталу і праці.

Питання закордонної політики не мали місця у виборчій кампанії, з виїмкою соціялістичних зібрань, де весь час прославлювано комуністичний уклад в Московщині. Виходить, що ніяких даних вибори не дають нам для висновку в напрямі закордонної політики. Алеж певно, що питанне східної Европи, по невдачі соціялістів, будуть роздивлятись у Франції з далеко більшим спокоєм та безсторонностю.

Можна спостерігти між иншим, що Ллойд Джордж виглядав висліду французьких виборів, щоб зробити заяву про новий напрям політики щодо нових держав бувшої Росії. Він окрім того зробив заяву, котра ніколи не була спростована, що зміна в російській політиці алїянтів мала потверджене французького уряду.

Ф. С.

НЕДОЛЯ В ГАЛИЦЬКИХ СЕЛАХ.

(Лист з Луки, скалатського повіта до товариша в Америці).

Лука, дня 25. вересня, 1919.

Любий Товаришу:—

Якраз коли я думав о Тобі, приносять менї дня 17. с. м. два листи: оден від Тебе, з дня 28. мая с. р., а другий від доньки Теони. За три дни знов таксамо: від Тебе і від доньки, з дня 25. липня с. р. Подумай собі, мій Дорогий, яке миле вражінє я мав, коли за три роки від Тебе одержав сї листи.

По так довгім мовчаню не знаю, що Тобі писати, а хотяй би знав, то не вільно, бо наш край ще на военній стопі. Ціла Галичина аж по Збруч є завойована польськими військами. Ще в липни сього року прийшли польські війска і до сего часу ми під польським панованем.

Тепер напишу бодай дещо про своє жите-буте, яке не є добре, але і не таке як инших, особливо там де була военна позиція. Дотепер, Слава Богу, ще живу з родиною, хотяй дуже а дуже много витерпіли ми через війну, бо забрала здоровлє і майно, але мимо того мешкаємо у власній хаті тай не зазнали такого страшного голоду як дальше в краю. Якась особлива опіка Божа хоронила нас і ще невеликий смуг инших сіл, бо лише попри Збруч кількадесять кільометрів здовж стоять цілі села. Грималів від нас недалеко, а ціла його середина лежить в румовищах так, що тільки передмісте ціле остало. Коло Товстого, як Бібрки Малі, Новосілка і т. д., то не лишилась ані одна хата, ані якийнебудь будинок. Люди мучать ся по ямах і в них умирають з голоду і з ріжних хоріб. От в сусіднім селї, Турівцї, **богато хат позамиканих, бо цілі родини повимирали на „еспанку" і плямистий тиф. Нема ані одного села, де би не було тих епідемічних хоріб.** Що-ж доперва дальше, в цілій Галичині діеть ся? Я того не всилї ніяк пером описати. З усїх воюючих країв наш найбільше потерпів. В 1917 році в мене Москалї знищили всю пасїку, т. є около 120 пнів і стебник і хатку і садок. Реквізиції були одна за другою, на збіже і на худобу, а крадіжи то без ліку. Так треба ходити в крашенім полотнї або в кропивянім мішку. Так воно й є. Вже не пізнав би теперішних наших людий, котрі колись так любувались в убранях. Дорожня нечувана і небувала, приміром: кінь або корова 7 до 8 тисяч корон і висше; корець муки 1200 корон; чоботи 5 до 6 соток корон; метер полотна, дуже лихого 160 корон. Та най би так і було, коби іно було де дістати, а то дуже трудно, бо доперва у Львові зачинають дещо продавати. Сіль щойно тепер появилась. От дуже а дуже люди витерпіли через брак соли, а дальше на Україні, зараз за Збручем, то прямо вмирали без соли, бо там ще більша біда на всїм ніж у нас, а в додатку до того мали вони неврожаї через кілька літ, а то тому, що паде надмірно дощ або посуха. А коли і щось вродить ся, то і так не прийде в пожиток, бо злодійня тепер панує на велику міру і взагалї війна так людий здеморалїзувала, що і слїд пропав з наших добрих і спокійних християн. Більше тих благодатий не описую, бо неможливо, а то, що напишу то мов капля в морю в порівнаню з тим, що в дійсности є.

Щодо моїх дітий то так як сказав я: Теона в Америці живе і дуже їй добре поводить ся. Син, Михайло, професор гімназіяльний, був в 1915 році тяжко ранений шрапнелем в живіт під Берестем Литовським і якось вилїчив ся та був у мене з жінкою і трома сінами. Гарні діти як соколики. Олександер вимучив ся дома через цілий час війни, аж тепер в падолисті буде рік, як оженив ся в Клебнівцї, а висьвятив ся у Великім Пості і є тепер сьвящеником в Жеребках коло Скалата. Микола, академик, жиє дома поміж ріднею покищо. Внук, Михайло Бень, також здоров, росте і вчить ся на дяка. Просить, щоб Ти його батькови переказав про нього. Кінчу, бо нема паперу.

Цілую Тя сердечно, Твій щиролюблячий **Іван.**

СКІЛЬКИ ГОРЯ ПЕРЕБУВАЮТЬ ГАЛИЦЬКІ УКРАЇНЦІ.

(З львівського дневника „Вперед")

В денїкінськім полоні.

Галицький старшина, який попав був у денїкінський полон і відтам щасливо вернув ся, так описує свої вражіня:

В полон до Денїкіна попав я в Києві 31. серпня, 1919, при такій нагоді: Я зі своєю сотнею одержав наказ, обсадити арсенал і виконав його докладно, виставивши стійки і скорострїли. Коло 11. год. вполудне появилась кінна стежа денїкінська і переїхала спокійно. (Денїкінці з білими хоругвками переїхали через мости на Днїпрі і тому їх перепущено). За стежею показалась рота; опісля всї роди збруї, найбільше скорострілів. До мене на кватиру прийшов денїкінський поручник і питав мене, з якої я частини та просив їсти. Я нагодував його і поінформував, що боремось за самостійну Україну. Він заявив менї, що буде демаркаційна лінія між обома військами і пійшов. Коли я вийшов на улицю, приступив до мене московський офіцир і спитав ся мене, чи ми боремось за самостійну Україну. Я відповів: „Так!" А він: „Вєшать будем!" Вкінци почали менї розганяти стійки, розброювати й арештувати. Я вишукав їх полковника і представив йому ті провокації. А він: „Ваш район на Олександрівській улиці". Я не мав получення зі своєю командою, бо як післав свого стрільця, то кождого ловили. Вкінци обступили мене переважаючими силами і розброїли мою сотню. Над самим Днїпром передержали нас під офіцирським караулом до ночі і в ночі перевели нас через міст до Дарниці. Там через 7 днів не дали нам ні кусочка хліба і ми жили своїм. Богато захорувало на черевний тиф. Не стерегли нас — і богато втїкало, особливо стрільців. Я їздив до ген. Бредова і до штабу сотника Еверта в справі харчів. Вони заявили, що нічого не знали про се, що нам не дають їсти. По якімсь часї дістали ми дуже лихий і скупий харч. Опісля зорганізували з нас робітничий курінь і висилали грузити дрова, будувати дороги. Платили ріжно, на акорд.

В десять днів прийшла до нас депутація галицьких москвофільських офіцирів. Переважно з Лемківщини. Їх провідник почав промову до стрільців словами: „Слава Ісусу Христу!" Казав, щоби вступали до карпато-русского отряда. Говорив він гохиви, але слова „Україна" не ужив. Наші стрільці почали переморгуватись між собою. Зараз зрозуміли, що се зрадник говорить. На питанє, чи „поняли", відповіли що так. Але ніодин з наших стрільців не зголосив ся до кацапської армії, хоч москвофіли на се ждали від рана до вечера. Зблямовані відійшли.

Дня 8. жовтня прийшов до нас перебраний за вагонового офіцира висланник Зеленого і сказав нам, щоб ми пійшли до Зеленого, а він відпровадить нас до української армії. Ми не вірили йому, але вислали з ним двох старшин на розвідку. Вони дійшли аж до Триполя; вернулись і сказали нам, що можна вірити Зеленому. В ночі дня 10. жовтня втікло нас 102 стрільців і 16 старшин разом, а чотирох провідників Зеленого провело нас днїпровськими плавнями і великими лїсами під Триполє. Там ми остановились і післали розвідку до Триполя. Зеленого вже не було, але він оставив нам охорону 60 озброєних людий. Ми два дни ждали, переправились у Витачеві через Днїпро і рушили на полудне за Зеленим. Ішли все ночами.

Коло Канева в селї Македонах довідались ми, що Зеленого денїкінці потурбували. Ми дійсно бачили групи втїкаючих повстанців. З уваги на се рішили ми розсипатись по 2 до 3 і йти на захід до галицької армії.

Я ішов ще з одним поручником пересічно по 25 верстов денно. Селяни знали, що ми Галичани і гарно нас приняли... Давали їсти і гроший ніде не брали. Боялись тільки, чи ми не большевики або денїкінці. Війска Денїкіна ми не зустріли. По 13 днях дійшли ми, зробивши велике колесо до Козятина, де застали галицькі частини.

До своєї армії силою затягнув Денїкін деяких Українців. Та вони кажуть: „Скорше дам собі кулю в лоб ніж піду воювати проти Петлюри". Проти Галичан така ненависть у денїкінців, що лучить ся з ними рішучо неможливо. Вони абсолютно ворожі всім Українцям і України не признають. Хто з Галичан побуде між ними, той вилїчить ся з усяких надій на Денїкіна і його допомогу Галичині. Скрізь виарештовано українську інтелїгенцію. Конфіскують навіть книжки, які перейшли царську цензуру. Проти того виступає „Кіевская Жизнь", але надармо. Шульгин виписує проти нас страшні річи.

Великої сили Денїкін не має, але офіцирів дуже богато. Дисципліна у нього є. Як мало Денїкін має війска, видко з того, що полонених уживає до сторожі при магазинах. Ми теж з палицями стояли на сторожі. Тих Галичан, що не втїкли, вивезли денїкінці до копалень угля. Денїкінці се абсолютні вороги всіх народів бувшої Росії.

СКОРО ВИЛІЧЕНЄ — СЕ ВАШЕ БАЖАНЄ.

PROF. DR. MOORES, Specialist,

ручить Вам за найліпше лїчене кождої недуги.

Має 30-лїтну практику в містї і може дати Вам лїкарську опіку, про яку другі лїкарі нічого не знають. Ми лїчимо всї хронїчні недуги успішно — ревматизм, кровні недуги, долягливости печінки, болї жолудка, неправильности мочові, рани і викиди скірні. — Хочемо щоби кождий недужий чоловік прийшов на пораду до нас, а коли Ваша недуга є до вилїченя, ми заопікуємось Вами аж до вилїченя. 109—

ПОРАДА ДАРОМ. : : : : Низькі ціни за медицини і услугу лїкарську.

PROF DR. MOORES, OFFICE, 407 FOURTH AVE., PITTSBURGH, PA.

Напротив почти.

Години офісові: 9—6 веч., в суботу до 9. вечер, а в неділї 10—2 попол.

SPRINGFIELD AVENUE MUSIC SHOP

де находить ся

комплетний вибір українських рекордів

ПРИЙДІТЬ І ПОСЛУХАЙТЕ. 123ч132

ВЕЛИКИЙ ВИБІР СПІВНИХ МАШИН

Отворено вечерами і в неділї.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Направи є нашою спеціяльностию. Низькі ціни

Глядїть за докладно юадресою:

91—91¼ Springfield Ave.,

Newark, N. J. Phone: Market 2534.

Пишіть по каталог. Пришліть нам моні-ордер а ми вишлемо Вам всякі рекорди обезпеченою посилкою.

СИЛЬНІ, ПОВНІ ВИТРЕВАЛОСТИ ЛЮДИ З ДОСТАТКОМ ЗЕЛЇЗА В ЇХ КРОВИ

Вони є якраз тими, що посїдають силу і енергію до побіди.

Обчислено, що 3,000,000 людий річно лише в сім краю

УЖИВАЄ

NUXATED IRON

НА ЧЕРВОНУ КРОВ, СИЛУ І ВИТРЕВАЛІСТЬ.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗА

SUPREME OFFICERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASS'N.

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДАТЕЛЬ:
КОНСТАНТИН КИРЧІВ,
3239 Boulevard, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНА МІСТОПРЕДСІДАТЕЛЬКА:
МАРІЯ ВІЛИК,
4829 — 28th St., Cicero, Ill.

ГОЛОВНИЙ МІСТОПРЕДСІДАТЕЛЬ:
АНДРІЙ СТЕФАНОВИЧ,
236 Park Road, Ambridge, Pa.

ГОЛОВНИЙ РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
СТЕФАН МИЛЯНОВИЧ
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНИЙ ФІНАНСОВИЙ СЕКРЕТАР:
СЕМЕН ЯДЛОВСЬКИЙ,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ВАСИЛЬ ЛЕВЧИК,
48 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

РЕДАКТОР „СВОБОДИ":
ВОЛОДИМИР Б. ЛОТОЦЬКИЙ,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗАВІДАТЕЛЬ „СВОБОДИ":
АНДРІЙ САВКА,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
ДМИТРО КАПІТУЛА,
Box 563, McAdoo, Pa.
НИКОЛАЙ РОСОЛОВИЧ,
1950 Bristol St., Nicetown, Philadelphia, Pa.
ВАСИЛЬ ГРИШКО,
439 N. 6th Ave., Scranton, Pa.

РАДНІ:
РОМАН СЛОБОДЗЯН,
1936 N. Mutter St., Philadelphia, Pa.
МИХАЙЛО ПЕТРІВСЬКИЙ,
1500 So. Third St., St. Louis, Mo.
ОМЕЛЯН РЕКРУТ,
18 Bishop St., Providence, R. I.
ГРИГОРІЙ КРИВОВЯЗ,
2136 W. Huron St., Chicago, Ill.
ІВАН НЕЛЕНСЬКИЙ,
3227 Salmon St., Philadelphia, Pa.
АЛЕКСІЙ ШАРШОНЬ,
524 Pine & Franklin Sts., Shamokin, Pa.
АННА ДОРУНДА,
404 Fourth St., Taylor, Pa.
МЕЛАНІЯ КРАВЧИШИН,
1396 Newport Ave., Northampton, Pa.

Головна канцелярія У. Н. Союза находить ся у власнім домі під числом 83 Grand St., Jersey City, N. J. Telephone 498 Montgomery.

ШВАЙЦАРСЬКА ҐАЗЕТА ПРО КОНЦЕРТИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛИКАНСЬКОЇ КАПЕЛЇ.

Швайцарська німецька ґазета „Базлер Нахріхтен" з дня 12. жовтня с. р. пише:

Концерт, який устроєно Українською Републиканською Капелею в пятницю 10. жовтня в музичній салї, був явищем свого рода. В народній пісні відбиваєть ся характер народу чисто і яскраво, що так безперечно не можна сього осягнути нічим иншим. Описи по нашим спискам не можуть нам представити сути сього народного мистецтва, бо перед нами західними народами стає новий незнаний нам сьвіт, що спочиває на цілком инших основах і побудований на цілком инших підвалинах. І тому ми не можемо спокуватись представити суть та істоту сього своєрідного для нас явища; в деякій мірі зробило се поясненнє др. Остапа Грицая, долучене до програми.

Що торкаєть ся чисто музикальної сторони, то треба, опираючись на нашій західно-европейській точці погляду, видвигнути се, чим відзначаєть ся воно від нашого мистецтва. Передівсїм треба звернути увагу на культуру голосів в Українців, головно жіночих, які визначають ся незвичайно спеціяльно у форте остростю. Незвичайна сила голосів не оказує найменьшого втомлення і дає доказ великої фізичної сили, яка дрімає у сьому так довго гнобленому народї. То знову маєть ся піяно, яке у найтонших деталях чисте, піяно, яке у своїй звуковій красї є для нас насолодою і яке у своїй незрівнаній тонкости є доказом великої співацької культури.

Се однак, що збоку технічного найбільш подивляти, то дисципліна хору. Вона рівнаєть ся гарно вишколеній інструментальній орхестрі. Диригент п. Кошиць тримає свою громаду певно в руці, і се дає йому змогу викликувати незрівнані нюанси темпа та динаміки. І получаєть ся пісня, яка граничить майже з віртуозівством. І все те являєть ся прикметою народу і тому не має в сьому ніякої штучности. Усе повне життя і руху, часто навіть у лїричних творах, повне драматичности.

Треба теж дещо сказати і про головні прикмети самих композицій. На вечір складались колядки, щедрівки та сьвітські пісні, які усі відтворювали душу українського народу. Старе й нове, лїричне і драматичне у пестрій ріжноманітности. Із найстарших часів пісень купальної ночі пісні з релїгійним підкладом. У сьвітських піснях являєть ся характер народу у якійсь нестриманости. Характеристичною для мене є „Верховино" із своїм перемінюючим ся характером, сильними строфами і рефреном, а у сьому мішаєть ся і гордість і весела жартовливість. Велика є краса тонального малюнку; чути голос скрипки на улиці, кружанє пар, одноточне звенїнє кужілки, і се все передають людські голоси у своєрідній пластиці. Безпосереднє і часто неочікуване поставлєнє рядом себе протилежностий, які зміняють навіть у кождій фразї, надає цілости певну спеціяльну віртуозність.

ПЕТРО ЯРЕМА

РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИНОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

115 Ave. A, NEW YORK, N.Y.

Telephone: Orchard 2568.

УКРАЇНЦІ УКРАЇНЦІ

НЕ ГАЙТЕ СЯ.

НАДХОДИТЬ РІЗДВО ХРИСТОВЕ, ДЕНЬ ЗАГАЛЬНОЇ РАДОСТИ ВСІХ.

ЧИ БУДЕТЕ БАЙДУЖІ НА ТЕРПІНЯ І НЕДОСТАТКИ ВАШИХ РОДИН У СТАРІМ КРАЮ?

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ ПІД ПОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ.

НАЙДЕШЕВШЕ, НАЙСКОРШЕ І НАЙБЕЗПЕЧНІЙШЕ

Доручуємо власноручні підписи тих, що відбирають гроші у старім краю. Всякі поради дармо.

STANDARD BANK

ДАВНІЙШЕ **LEDERER'S BANK**

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

„БУЛИ-КОЛИСЬ ЗАПОРОЖЦІ ВМІЛИ ПАНУВАТИ"

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

БІЛЬШЕ ДОВІДАЄТЕСЬ З КНИЖОК, ЯКІ ВЖЕ ПРОДАЮТЬ СЯ:

Календар Січового Базару на рік 1920....50 ц.
Запорожська слава (Кащенка)..........50 ц.
Повна мапа Галичини (в ній находить ся кожде село)..........25 ц.
Календарик кишенковий на 1920 р.......25 ц.

ВСЕ РАЗОМ ЗА $1.20 ХТО ЗАМОВЛЯЄ СЕЙЧАС. 135-9

Наша адреса:

SICHOWY BAZAR,

34 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

КОЛЯДИ

— і —

ЩЕДРІВКИ

НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ І БОГОЯВЛЕНЄ З ДОДАТКОМ ПІСЕНЬ СТРАСТНИХ, ВОСКРЕСНИХ І ИНШИХ ПІСЕНЬ ЦЕРКОВНИХ.

ОКОЛО 100 СТОРІН ДРУКУ

середної величини.

ЦІНИ ЛИШЕ 25 ЦЕНТІВ.

Продаєсь поодинокі приміринки, а в більшій скількости зі значним опустом.

Замовленя належить висилати до:

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НАЙМИЧКА

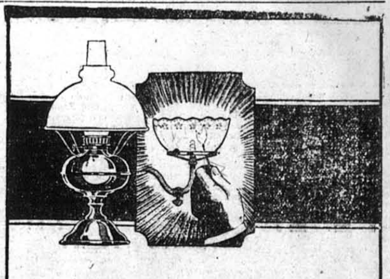
драма в пяти діях. Написав Іван Тобилевич (Карпенко Карий).

— ЦІНА 35 ЦЕНТІВ. —

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗАПАЛЮЄСЬ ЯК ҐАЗОВИЙ ПАЛЬНИК

Треба лише підняти обручку на Rayo лямпі і приложити сірник. Не піднимайте ані умбри ані скла.

Rayo дає стале, лагідне сьвітло, деб його не уживати — є рівне і економічне. Rayo лямпи тривають через довгі роки, не чадять і не роблять смороду; дають ся легко наливати, зміняти кніт і чистити. Нема лїпших за ту ціну. Зроблені з чистої мосяжи, нікльовані. Понад 3,000.000 в ужитю.

Aladdin Security Oil дає найліпший результат.

STANDARD OIL COMPANY (New Jersey)

Newark New Jersey

Rayo LAMPS

Родимці!

РІЗДВЯНІ СВЯТА І НОВИЙ РІК ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ. КОЖДИЙ З ВАС БУДЕ ВЕСЕЛИТИСЬ І БАВИТИСЬ. ЧИ БУДЕ ТАКОЖ ВЕСЕЛИТИСЬ ВАША РОДИНА В СТАРІМ КРАЮ — ГОЛОДНА, БОСА, БЕЗ ДАХУ?

ПРОТЕ НЕ ЗАБУВАЙТЕ О СВОЇЙ РОДИНІ І ПОТІШТЕ ЇЇ ГРОШЕВОЮ ПОМОЧІЮ.

ГРОШІ МИ ВИСИЛАЄМО ДО СТАРОГО КРАЮ ПІД ГВАРАНЦІЄЮ — СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ПО НАЙТАНЬШІМ КУРСІ. — ТАКОЖ ТЕЛЕГРАФІЧНО.

100 КОРОН - - $ 1.25
1000 КОРОН - - $12.50

JOHN NEMETH STATE BANK,
1597---2ND AVE., COR. 83RD ST.,
NEW YORK, N. Y.

Другий офіс:
10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

МАЛИМ КОШТОМ

можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби так тяжко не гарувати на старші літа. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових стіп найліпшої урожайної землі, рівної, чистої без жадних корчів за 142-53

$345.00, $50.00 ЗГОРИ І $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ.

Земля находить ся при великім фабричнім місті Ню Бронсвік, стейт Ню Джерзи, 50.000 людности, 55 мінут віддаленя з Ню Йорку, де находять ся всілякі фабрики, з доброю платнею. На тій землі вибудуємо Вам хату після Вашої вподоби, яку можете виплачувати таксамо як рент.

В разі купна компанія вертає кошти подорожи.

Офіс отворений також в неділі до полудня.

Не зволікайте а рішайте ся скоро. Приймаємо Ліберти Бонди як готівку. Пишіть або голосіть ся по дальші інформації до

HAMILTON REALTY CO.,
63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY.

КОМПАНІЯ Є ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

до ГАЛИЧИНИ, РУСІНІЇ, ПОЛЬЩІ І ЧЕХО-СЛОВАКІЇ.

Ми висилаємо гроші до краю по найнизшім курсі. Сейчасове доручуване.

Ми є агентами AMERICAN EXPRESS COMPANY.

ПРОДАЖА КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ НА ВСІ ЛІНІЇ.

Ми даємо правні поради у всіх справах. Перепроваджуєсь продажи реальностий. 123—

Ми говоримо по УКРАЇНСЬКИ. Офіс отворений до 8.30 вечер

FRAISNER & ROBAK
10 Belmont Avenue, NEWARK, N. J.
ФІЛІЯЛЬНИЙ ОФІС: TYLER & WARWICK STS.

ТИСЯЧІ ВРАТОВАНІ

Богато терплячих, котрі піддавались лікарській опіці на всякі долегливости без ніякого успіху, вкінци відкрили, що причиною їх клопотів був солітер і другі черевні хробаки. Коли Ви маєте бліде лице, тупий зір, обвідки під очима, покритий язик, пече в околици серця, гази в жолудку, завороти болї голови, запір, лихий апетит, колене в жолудку, неприємний віддих, надмірна нервовість, острі болї в жолудку і кишках, вичерпане, брак амбіції і т. и., тоді не видавайте більше ані цента, але прийдіть до Пітсбурга і піддайтесь баданю нашого X-RAY, який Вам скаже всю правду. Наші методи дають запоруку, не вгадуєм як другі, бо знаємо, що Вам залежить на успіху.

Коли маєте солітра або другі хробаки, то нашою методою усунеть ся їх в короткім часі, без невигод. 144ч153

Без згляду хто завинив і які клопоти не були, пацієнти приходять до нас зі всіх частий Злучених Держав о поміч.

ГОДИНИ: від 9. рано до 8 вечер. В неділї: від 9. до 12. в полудне.

PENN LABORATORY, 2nd FLOOR, 708 PENN AVENUE, **PITTSBURGH, PA.**

ПЕКЛО В ХАТІ!

ОБРАЗ З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ
ЦІНА 15 ЦЕНТІВ
Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДО ВАШИХ ПРИЯТЕЛІВ В КРАЮ

ПОЛЬЩІ, ГАЛИЧИНИ, БУКОВИНИ, РУСИНІЇ І ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ

можемо переслати гроші з повною порукою. Наш чек буде пересланий до Ваших свояків або приятелів до кождої части повисше поданих країв. Чеки в долярах, левах, марках або коронах по найнизших щоденних цінах. 109,10ч—

NATIONAL NEWARK AND ESSEX BANKING COMPANY,
NEWARK, N. J.

Найстарший і найбільший банк в стейті Ню Джерзи. Оснований 1804 р.

ATLANTIC NATIONAL BANK

продавав вчера чеки і моні-ордери по слідуючих цінах:

1000 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН	$14.00
1000 ПОЛЬСЬКИХ МАРОК	20.00
1000 ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИХ КОРОН	22.00
1000 РУМУНСЬКИХ ЛЕВІВ	40.00

Гроші вислані тепер будуть виплачені в краю перед Різдвяними сьвятами. 137-49

257 BROADWAY NEW YORK CITY

один бльок від Chamber ул., напроти Сіти Гал.

ЛЯХИ ЗАБИВАЛИ І ПАЛИЛИ ЛЮДИЙ НА ПОПІЛ.

Лист до шваґра з Волї Кобилянської, самбірського повіта писаний 27. жовтня с. р.

„Дорогий Шваґре: — Тепер тут в нас спалили село і побили людий. І без того вже була біда досить. І так спалили Матлака і він згорів. Його ранили тяжко і пекли під Твоїми вікнами. Спалили Митришину Марину і Маслюка і Рака Дмитра і Готка і Парного Івана і Шевцьового Митра і Заріґного; добили старого і вергли в огонь тай він згорів. І Штанігра спалили і кривого Івана і Вашого Тата, і Галайового Івана і Федька. Забили Федька на ксендзовій горі, а Степанка спалили і забили і дівку забили і дитину забили, а вся худоба згоріла. Андрія спалили, а Феську забили і вона згоріла на печи на попіл.

Згорів також Боднар Михайло і Штефунь, поліціянт і Кительмах і Вітіський і Куций у Шиян і Курка. Забили Іванцевого Петра і Андрусикової Евки чоловіка і сина і Соцького Митра. Іванцикову Настуньку ранили, але вона жиє. Жентика Михайла ранили і він має кулю в боці. Пилипового Митра ранили в саме лице та в карк. Гроший богато Поляки позабирали людям та всього, що лише могли.

Дальше в листі описують ся дорожню на одіж. Сей лист був поручений і висланий зі Старого Самбора до свояка в Саґон, Па. Імени не подаємо зі зрозумілих причин.

STILL ANOTHER COUNTRY LIBERATED

The magnificent chain of liberated countries of peoples set free, given back their rights by the generous action of the Entente, has been recently ocmpleted by a link which is not without importance. It is East Galicia, the Western Ukrainian step, situated to the North of the Carpathian mountains, and which formerly formed the Ukrainian Kingdom of Halich-Vladimir.

Occupied by the Poles, after the bitter struggles in the Fourtheenth century, this country and its Ukrainian population have strongly resisted, for **six centuries, all the attacks,** all the oppressions of the Polish fevadl and clerical regimen, maintaining their language, their religion, their nationality. The Ukrainian movement being proscribed in the ancient Russian empire. East aGlicia with its political and intellectual capital Leopol (Lviv in Ukrainian, Lemberg in German), and thanks to the constitutional 1867), became the home of Ukrainian conditions of Austria (from the year life and the centre of the whole national movement, which has developed with the intellectual and material forces of the whole of Ukraine. In consequence it was the most developed part of Ukraine from the national, political and intellectual point of view.

In this permanent struggle against the Polish domination, favored in fact, under the Austrian regimen, by the reactionary and clerical tendancies, of the Hapsburg dynasties, the Ukrainian people of East Galicia (numbering more than 35 millions or 60 to 80% of the population following upon the country) knew how to conquer, step by step, the solid foundations of its economic, intellectual and national progress. The Austro-Hungarian people of Austria proclaimed at Leopol, on October 18, 1918, that the Ukrainian territories of Austria-Hungary formed the independent Republic of Western Ukrainia.

After the Eastern Ukrainian revolt the regimen of the Hetman having fallen and the Germans dispersed, the national council of Western Ukrainia proclaimed on January 3, 1919, its union into an unseparable Republic with Eastern Ukrainia and adopted as its title "Western Country" at the same time reserving its autonomy.

This was the beginning of the tragedy at Leopol, ancient German colony, where the Knauers, Winklers, the Draechslers, the Stadtmillers, have for a long time been polonized, and become, under the Polish domination, good Polish "patriots", a Polish revolt broke out. In order to avoid making their capital a field of battle the Ukrainian army evacuated the town and formed a blockade for one, two, three months to compel the Polish "patriots" to submit. When Eastern Ukrainia hab become an armed place for the offensive of the Russian Soviet armies, East Galicia, deprived of military strength, was attacked by the Polish army. Poland claimed to have rights over the Ukrainian territories going right to the Bug and Stryj, later over the whole of East Galicia. The armistice commission instituted by the Supreme Council of the Allied and the Associated Powers, under the presidency of General Botha, proposed an armistice to the two parties, with a provisional line of demarcation, and which the Ukrainians accepted but which the Poles refused. At the same time, in the middle of May, General Haller's Polish army organized in America, with American money and resources, supplied with artillery, officers and instructors from the Entente powers, under the pretext of fighting against the Bolshevists, began an offensive against the Ukrainians in East Galicia. The Roumanians, who some time beofer, had, with the consent of the Entente, occupied the Ukrainian portion of Bukovina (as the Czechs had done with the same mandate from the Entente, for the Ukrainian countries situated to the south of the Carpathians), at the very same moment that the Poles invaded East Galicia in the North and in the West, penetrated on the south. The Ukrainian troops which had already a battle front in the East, were nearly crushed by the blows struck in the rear. The greater part of East Galicia was evacuated by the Ukrainians and occupied by the Poles at the end of May and in June.

The Ukrainians naively hoped that the inslence of the Polish troops would be severely disapproved of, and the Polish troops would be obliged to retire to the line of demarcation fixed by the Supreme Council. But, after some negotiations, the occupation of East Galicia was accepted by the Council of Four "In the interest of order and the security of the population until a future plebiscitum".

A few days ago, the Ukrainian Delegation was invited by the Peace Conference to take part in the sessions of the Polish sub-commission, which was studying the interior statutes of liberated Galicia.

Naturally, the Ukrainian press raised the alarm, on account of the large numbers of arrests of Ukrainians carried out by the Polish authorities, of the suppression of the Ukrainian language, of the oppression of all antional life, of the terror and the courts-martial. But, naturally, these are but details, East Galicia, finally freed from Ukrainian democracy and handed over to the Polish nobility and to the catholic clergy. That is the point it is necessary to register, as a new triumph of the fine principles of the Entente.

Professor *M. Hrushevsky.*

(From the Eastern Europe, Paris, Sept. 1, 1919.)

П. Карманський.

ПОРВІМ НА КОБЗАХ СТРУНИ...

Порвім на кобзах струни скорби й туги
І не співаймо тренів надмогильних!
Заграймо громом дикої петуги
І визвім з гробу лицарів всесильних!

Спустім нарешті духа з оборожі,
Яка нас давить вже цілі століття!
Як буря гряньмо в полчища ворожі
І візьмім під ноги наше лихоліття!

Невже нам вічно у ялмі ходити
Тяглом несвітих, завпених сусідів?
І в судорогах болю приводити
На сьвіт нещасних, кволих Шобідів?

Невже імя геройського народу
На віки вмерло для його-ж потомства?
І нам судилось згинути без роду —
В хижацьких кігтях зради й віроломства?

Невже кров Гонти в наших рабських жилах
Не має сили вдруге закипіти?
І ми сяяні на старих могилах
На віки будем плакать і скорбіти?

Геть, хорий смуток і журба безсильних!
Порвім на кобзах струни болю й туги!
І не співаймо тренів надмогильних —
А граймо громом гнїву та наруги!

Відень, 3. XI. 1919.

(З віденського „Українського Прапора").

EAST GALICIA UNDER POLISH YOKE

East Galicia entered world history as a Ukrainian country, a part of the Ukrainian State. Then she was conquered by Poland. At the time when Poland was divided up Austria took possession of this country and continued toward East Galicia the policy of the Polish State, that is to say, she give the country over to the domination of the Polish nobility.

Nevertheless, East Galicia has retained her Ukrainian character. Out of 5.120.000 inhabitants, 3.580.000 are The Polish population amounts barely Ukrainians, that is to say 70 per cent. to 16 per cent., the Jewish population to 12 per cent., the German population, to 2 per cent.

ЖАДАЙТЕ ОКАЗОВОГО ЧИСЛА

ІЛЮСТРОВАНОГО ТИЖНЕНИКА

В Ню Йорку виходить кождої суботи українська Ілюстрована часопись, в котрій містять ся дуже цікаві образки з воєнних теренів в Европі і сьвітових подій взагалі на цілій земській кулі, з окрема українського руху в Злучених Державах і Канаді. Крім всякого рода образків в „Ілюстрованім Тижневику" також печатають ся вісти про старий край, політичні статі, новелі, оповіданя, поезії і наукові розвідки. 150ч4

Кождий Українець крім других українських часописей повинен читати „Ілюстрований Тижневик". Річна передплата виносить всего $3.50. На пiврік $1.75. Поодиноке число 6 цнт. Засилайте по одному центови шість марок на поодиноке оказове число.— Адресуйте:

ILUSTROWANY TYZNEWYK,
351 E. 14th ST., NEW YORK, N. Y.

ДІСТАЛА РОЖЕВІ ЛИЦЯ

Д. Іван Вальчак з Армстронг Крік, Вис., під датою 29. марта 1919, писав нам між иншим так:

„Моїй дочці значно поліпшило ся і дістала рожеві лиця; жолудок також ділає правильно і дістала охоту до їди по ужитю кількох фляшок Кальварійського Лїчничого Вина".

Повисший лист є лиш одним з многих тисячів, які ми діставали і доси дістаємо від тих, котрі уживають КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛЇЧНИЧЕ ВИНО.

Се средство є незрівнане на жолудкові недомаганя.

Як терпите на біль голови, згагу, дрощ, обяви нестравности, отяжілість після їдженя, брак апетиту, неохоту до праці, брак енерґії, умове пригноблене, почуте загального ослабленя— зачніть зараз уживати КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛЇЧНИЧЕ ВИНО.

В нїм нема жданих штучних закрасок.

Купіть ще сьогодня в найблизшій аптиці, в нашого аґента або просто від нас одну фляшку. Ціна: $1.35 і 6 цнт. текс.

Запамятайте собі сей образець, аби Ви знали як ви глядає правдиве Кальварійське Вино Лїчниче

НАША ҐАРАНТІЯ.

В доказ нашої правдомовности зобовязуємо ся публично звернути кождий цент тому хто докаже, що наше КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛЇЧНИЧЕ ВИНО не є таким, як його описуємо.

D. WROBLEWSKI AND CO.
Одинокі Фабриканти
196 EAST FOURTH STREET, M-3,
New York, N. Y.

ПЕРША ЧИСТО УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КООПЕРАТИВА

ПЕРЕСИЛАЄ ПАКУНКИ ПЕВНО і з УСПІХОМ, АСЕКУРУЄ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕНЯ

ФІЛІЯ: American Express Company,

Подаємо до відома радісну вістку тим, що нарікають що їх родини не отримали гроший або що гроші за довго ішли. Ми Вам вишлемо гроші так, що за три до чотири тижні будуть на місци. Гроші вислані тепер Вашим родинам будуть виплачені в банках в Галичині в слідуючих містах: В банку у ЛЬВОВІ, СТАНИСЛАВОВІ, СТРИЮ, ДРОГОБИЧИ, ТАРНОПОЛИ, ПЕРЕМИШЛИ, ЯРОСЛАВЛИ, ЯСЛЇ, НОВИМ САНЧИ, РЯШЕВІ, ТАРНОВІ, а для БУКОВИНИ в ЧЕРНІВЦЯХ.

Не чекайте але пишіть до нас як вислати гроші аби Ваша Родина отримала за три до чотири тижні. Ви самі в листі вишлете їм і на жадане особисте чи писемне вислана квота буде виплачена Вашим рідним без застереженя в визше згаданих банках.

ПИШІТЬ ДО НАС ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ. ІДУЧИ ДО ДОМУ ЗАЙДІТЬ ДО НАС І СПИТАЙТЕ ДЕ ПЕВНО І ТАНО ПЕРЕСЛАТИ ГРОШІ, КУПИТИ ШІФКАРТУ, ВИСЛАТИ ПАКУНОК.

ПИШІТЬ ДО НАС У ВСЯКИХ СПРАВАХ, А ОТРИМАЄТЕ ЧЕСНУ І ДАРЕМНУ ПОРАДУ.

Ukrainian Export Cooperative Company,
318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

When the Entente Powers, deciding the fate of Austria-Hungary, recognized the right of the nations forming the Austro-Hungarian empire to free disposal, the National Ukrainian Council seized power in East Galicia on November 1, 1918, while proclaiming the Western Ukrainian Republic in all the Ukrainian lands of old Austria-Hungary (East Galicia, Ukrainian part of Bukovina, and Ukrainian part of Hungary). Then by the vote of the Ukrainian National Council of January 3, 1919, the Western Ukrainian Republic united with the Ukrainian Republic which emerged from the ruins of old Russia. Thus East Galicia, by the will of the Ukrainian people who form the majority of the population of all its territories, has become part of the Ukrainian Republic.

* * *

Against the exercise of this right to free disposal has arisen Poland, who has tried to conquer Galicia, a Ukrainian country, by force of arms.

In the course of this Polono-Ukrainian war the Supreme Council, by its decision of March 19, 1919, has made itself an arbitrator. It has ordered the two parties to make a truce and has promised to "hear the territorial claims of both sides and to intervene with a view to transforming the laying down of arms into an armistice."

This suspension of hostilities proposed by the Ukrainian Government was rejected by the Poles. Neither did they adhere to the project for an armistice, which was accepted by the Ukrainian Delegation.

Perceiving that the Supreme Council had not imposed the armistice on the Poles, and seeing that it permitted them to occupy East Galicia with the aid of the Haller army sent from France, the Ukrainian Government showed a conciliatory spirit, which could not have been carried farther, in proposing the temporary occupation of East Galicia by the troops of the Entente and the establishment of an administration controlled by the Entente until the definite Ukraino-Polish frontiers had been traced.

The Supreme Council failed to show impartiality. It ceded before the resistance of the Poles and authorized Poland to occupy East Galicia and establish its civil Government there. It shold be remarked that the Supreme Council considered this decision as a temporary one.

It considers Galicia as a separate country which, after the agreement between the Allied and Associated Powers and Poland, would have its autonomy during the period it would remain under Polish administration, and of which the population would later exercise its national right of free disposal.

By this decision the Supreme Council is in contradiction with itself. It expressly stated that East Galicia is not a Polish country. Then for what reason? And what is the use, even temporarily, of the Polish administration?

If it is intended thus to give over the country to Poland and if it is wished that Poland should herself prepare a plebiscitum the result of which would be in her favor, such procedure could not be stigmatized in terms sufficiently vigorous.

If the Supreme Council does not intend this, what, is the use of delivering over the Ukrainian and Jewish population of East Galicia to the persecutions which she has suffered while the Polish occupation has lasted? Let us suppose that the Polish Government does not succeed in breaking the resistance of the Ukrainian population and that the plebiscitum delivers her from Polish servitude who will compensate her for all the material loss caused by this occupation?

To destine a country to a plebiscitum and have the plebiscitum exercised under the domination of an interested party is to ridicule the very idea of a plebiscitum.

* * *

Seeing the Supreme Council range itself on their side the Poles wish to obtain more. The Polish Deputies of East Galicia have formulated before the Warsaw Diet a demand to see East Galicia treated as an integral part of Poland. They wish that territorial autonomy be refused her and that her population enjoy only a national-personal autonomy as a minority within the Polish State.

At present the Poles are submiting the Ukrainian population of Galicia to an trocious reign of terror. The Ukrainian tongue is proscribed, the Ukrainian press suppressed, the clubs and Ukrainian organizations are wiped out, the Ukrainian churches, even, are closed. The Ukrainian public men and the priests fill the prisons, the Ukrainian peasants are at the mercy of the Polish authorities. Shooting, hanging, imprisonment, restrictions such are the means by which Poland exercises the mandate which the Supreme Council has confided to her.

It can be said without any exaggeration that no country conquered during the war has suffered a state of things as hard as that imposed by the Poles on the Ukrainian population of Eastern Galicia.

Nevertheless, the Poles proclaim that the population receives the Polish authorities with enthusiasm. They announce the existence of so-called Ukrainian committees for the conclusion of a Polono-Ukrainian accord, etc. It is natural that a man threatened with being hanged, shot or imprisoned, should be ready to feign enthusiasm or toinscribe himself as a member of these committees for an accord. Old Austria forced the Czech press to exalt the Habsburgs and calumniate Czech patriots like Masaryk. The Poles are now applying the same methods in East Galicia.

Against this regime the Ukrainian population has no protection. The Supreme Council in submitting East Galicia to Polish domination was not humane enough to take at the same time measures which would have guaranteed the Ukrainian population against the abuses of the Polish authorities.

"Right and Justice" have been proclaimed by the Allied Powers as the bases of a world peace. "Right and Justice" are the mottoes of all civilized peoples.

Now, in the name of Right and Justice the whole civilized world should raise its protest against the horrible crime committed against the Ukrainian people of East Galicia by the Polish occupation.

It is in the name of Right and Justice that we demand the freeing of East Galicia from Poland's power.

Dr. Michael Lozinsky.

ДР. ЕМІЛ АЙХЕЛ, УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ, котрий вихований і говорить по українські, знаючи добре з якої причини наші люди тратять свої зуби і болїють часто на зуби, жолудок та голову. Прийдіть перше до Доктора Айхля зеґзаміновати Ваші зуби, нїм возьмете якінебудь ліки на жолудок або голову. Др. Айхел Ваші зуби зреперує або відновить, які будуть виглядали як свої родовиті зуби, через що будете здорові та молодші. 150—

Dr. EMIL EICHEL, 49½ — 1st Avenue, cor. 3rd St., NEW YORK, N. Y.

ЕКСТРА!

ФОНОГРАФ без труби з 4 ПІСНЯМИ ЛИШЕ ЗА $28.00.

Ґарантований на 10 літ.

Виплїть $5.00 депозит а решту коли одержите машину.

Висилайте замовленя до одного з наших склепів:

GREATER N.Y. PHONOGRAPH COMPANY,
310 Grand St., New York City.
MANDEL TALKING MACHINE COMPANY,
52 E. 23rd St., New York City.

Оба склепи отворені від 9. рано до 10. веч.

Ми також направляємо всякі музичні інструменти.

ГЕЙ, ХТО УКРАЇНЕЦЬ!

Памятайте! Свій до Свого! Коли маєте намір полагодити якийнебудь інтерес, то не зволікайте, але голосіть ся по інформації особисто або листовно до одинокого українського Нотара Публичного Володимира Кругляка. Помагаємо їдучим до краю в діставаню пашпортів. Продажа домів, фарми, тут або в старім краю, всякі довги до сколектованя, виробляємо повновласти до краю і другі папери. Нашою задачею є щира і сумлїнна опіка для наших братів, дбати і глядїти, аби вони були належно обслужені і аби жаден з наших Родимців не зазнав кривди. Адреса: 147ч1

V. KRUGLAK,
120 EAST 7th STREET, :: :: NEW YORK CITY.

ТЕПЕР

є найвигіднійша пора

КУПИТИ ПРАПОР КРАЄВИЙ

просто від фабриканта, зроблений з чистої вовни подвійної ткани, тревалої барви зв. „БОНТИНГ", котрий оферуємо по слїдуючих дешевих цінах:

	2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x8 стіп
Американський прапор	$3.00	$5.00	$7.00	$10.00
Український прапор з гербом на обі сторони	$3.75	$7.00	$9.00	$12.00

Пришліть переказ почтовий і прапор буде висланий, почта буде оплачена.

Ми є також головними фабрикантами АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ШОВКОВИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ВІДЗНАК І ВІДЗНАЧОК ТОВАРИСЬКИХ. — ШАПКИ, КАПЕЛЮХИ, ПЕЧАТКИ СТАЛЕВІ І ГУМОВІ, для Товариств і Клюбів. 27ч—

Коли потребуєте щось з тих річий, то не забудьте писати до нас, по ціну. Напевно защадите гроші. Пишіть по взірці і катальоґ на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, : : NEW YORK CITY.

ПОЗІР ВИНАХІДНИКИ

Витнїть сей купон і пришліть нам разом зі своєю адресою в одержите ЩОСЬ НОВОГО І ЦІКАВОГО, що Вас буде дуже інтересувати. Адресуйте так:

AMERICAN EUROPEAN PATENT CO., Inc.,
Pacific Building, : : : : Washington, D. C.

КУПОН — S. 105—

Поважані Панове:

Подаю Вам мою адресу і прошу присилати мені безплатно Вашу лїсту НОВИХ ВИНАХОДІВ, котрі можуть бути потрібні і пошукувані, як також другі цікаві інформації о патентах.

Моє імя ....

Адреса ....

Час Радости і Веселости

скоро надійде. І ваші рідні в старім краю бажали би у веселім настрою витати Рождество Спасителя; вам треба уможливити їм се поданем грошевої помочи на відвернене нужди і смутку. Зробіть їм

Веселі Різдвяні Свята

та пішліть вашим родинам

Гроші до Старого Краю

ЧЕРЕЗ НАЙБІЛЬШИЙ ХРИСТІЯНСЬКО-СЛАВЯНСЬКИЙ СТЕЙТОВИЙ БАНК

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ І ВСІХ ИНШИХ ЧАСТИЙ СЬВІТА СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ТАНО ПІСЛЯ БІЖУЧОГО КУРСУ ВИМІНИ

Невідкладайте, аби не було за пізно. Вишліть гроші як найскорше, таки сьогодня, аби ваші рідні дістали їх на час, на Свята. А як хочете мати певність, що ваші гроші дістануть ся до властивих рук, то посилайте їх завсіди через стейтовий банк:

BOSAK STATE BANK

434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

ДЕПОЗИТОРІЯ ФОНДІВ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, СТЕЙТУ ПЕНСИЛВЕНІЯ, ПОВІТУ ЛАКАВАНА, МІСТА СКРЕНТОН І УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Від 1-го падолиста до кінця свят, наш Заграничний Департамент буде отворений щоденно від 9. рано до 9. вечером, окрім неділї і сьвят.

Коли не можете прийти особисто, пришліть Ваш мoні-ордер почтою, а ми полагодимо скоро Вашу справу.

УВАГА! СПЕЦІЯЛЬНІ ЦІНИ НА РОЖДЕСТВО! РОДИМЦЇ!

S. D. VITA,

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ

під зверхностию Державного State Banking Department-у зі згляду на зиму, Рождество і потреби ваших милих в краю висилає ГРОШІ найскорше з ПОРУКОЮ за доручене до ГАЛИЧИНИ, на короткий час тілько

100 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН ЛИШЕ ЗА $1.40

Видає перекази банкові асекуровані на гроші по найдешевших дневних курсах, котрі суть платні в кождім закутку сьвіта.

ШІФКАРТИ найдешевше, найскоршою і найбезпечнїйшою спосібностию. Канцелярія нотаріяльна виробляє подання о найскорше видане документів подорожних під ПОРУКОЮ безплатно для костумерів. Стараємось для Вас о дешевий нічліг і спотикаємо тут на стації і відпроваджуємо на корабель кождого костумера. 139—

Зголошуйтесь або пишіть зараз до старого чесного Дому Банкового.

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ

S. D. VITA, 2105 FIRST AVENUE, або 339-341 EAST 108th STREET, Dept. Sv. NEW YORK CITY.

БАНКИР.

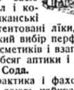
ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА

АПТИКА І ДРОҐУЕРІЯ

МИХАЙЛО УГОРЧАК,

(Давнїйше C. J. McCloskey)

216 Washington St., cor. Sussex St. Jersey City, N. J.

Приладжує ліки після лікарських рецепт скоро, сумлїнно і по умеркованій цінї. Має на складі великий засіб ріжнородних зел і корінів, всї американські і заграничні патентовані ліки, масти, пілї і т. и., великий вибір перфум, пудрів і других косметиків і взагалї все, що входить в обсяг аптики і дроґуерії. Морожене і Сода.

Довголїтна практика і фахові державні дипльоми дають найкрасшу запоруку сумлїнної, скорої і гречної обслуги. 107ч—

Отворене кождого дня в тижни включаючи неділї і сьвята від 8-ої год. рано до 11-ої вечер.

ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ РОДИНУ І МАЄТОК В КРАЮ!

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,

1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

ПОЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ СПРАВИ СОВІСНО І СКОРО.

ХТО ХОЧЕ довідати ся про родину в краю;
ХТО ХОЧЕ вислати гроші або пакунок до краю:

ГРОШІ ВИСИЛАЄМО ДО КРАЮ ПІД ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ ПОЧТОЮ АБО ТЕЛЄҐРАФІЧНО.

До Галичини в галицьких коронах, до Буковини в румунських левах. На Буковину давних корон не можна посилати з Америки і Канади — тільки румунські гроші. Пакунки до краю з всякими річами, як: одіж, біле, полотно, матерії на убране, черевики, сведри, теплі сорочки і т. д. висилаємо безпечно, скоро і дешево. Кождий пакунок асекуруємо. Оплата за перевезене з Шікаґо аж на місце в краю враз з асекурацією, виносить по 18 центів від фунта ваґи.

ХТО ХОЧЕ мати певну відомість про услівя виїзду з Америки;
ХТО ХОЧЕ довідати ся як і коли мож спровадити до Америки або Канади рідню з краю;
ХТО ХОЧЕ правдиво порадити ся про свої краєві справи маєткові, спадкові і фамілїйні — нехай зайде або напише до

УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

ДЕ КОЖДОМУ ВСЕ РЕТЕЛЬНО І ЯК НАЙЛІПШЕ ЗАЛАГОДЯТЬ І ВИЯСНЯТЬ.

ХТО НЕ ЗНАЄ, як тепер адресувати до краю, нехай свій готовий лист до родини принесе або пришле до нашого Бюра — а тут йому випише ся докладну краєву адресу і лист вишле ся до краю. На почтову оплату треба нам враз з листом до родини прислати 15 центів на реджістрований лист.

КРАЄВІ ГРОШІ в теперішних часах мають в відношеню до долярів низький курс. Дуже добра нагода для таких, що хочуть їхати до краю — набути вже тепер краєві гроші, бо в коротці краєві гроші пійдуть значно в гору і треба буде за них в недалекім часї далеко більше платити в долярах, як тепер. Гроші посилаємо після денного курсу. Посилати треба до нас доляри в округлих сумах, а ми вишлемо кождому ресит, кілько родина отримає краєвих гроший.

БЮРО ОТВЕРТЕ ВІД 9. РАНО ДО 8. ВЕЧ.; В НЕДІЛІ ВІД 3. ПОПОЛ. ДО 8. ВЕЧ.

На письменні запити відповідаєсь сейчас. — Всякі письма, моней-ордери, чеки, виписувати і адресувати так:

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,

1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILL.

ВІРНИЙ ДОРАДНИК.

Французький король Людвик XIV, коли подорожував по своїй країнї, побачив одного разу прекрасного молодого хлопця, котрий пас вівці і чудово виґравав на сопілці. Він так сподобав ся королеви, що той відразу постановив забрати його з собою. Але той гарний молодець, хоч був собі бідний і круглий сирота, однак не дуже радо годив ся на пропозицію короля.

В королївській палатї його убрали в дорогі шати і дали йому найліпших учителів, аби його вивчили, гей той казав, на пана.

По скінченю наук він служив у короля, котрий його дуже любив і обдарував ріжними гонорами. Але помимо того всього він тим не гордив ся, але завсїди оставав ся чесним і потульним, як і давнїйше, коли ще пас вівці.

Наконець король іменував його своїм скарбником. Всї королївські дорогоцінности були тоді під його дозором аж до смерти короля, котрий ніколи не переставав його любити.

Але і він, помимо того, що був добрим і чесним чоловіком, мав своїх тайних ворогів, котрі завидували йому, що він з простого стану у таких високих почестях у короля, і вони чекали лише нагоди, щоби його погубити.

Як тільки новий король вступив на престол, вони всї приступили до него і оскаржили скарбника, що він забрав із скарбниці і розмарнував богато королївських дорогоцїнностий. Тодї король казав зробити ревізію у скарбници.

Коли молодий король в товаристві всїх тих клеветників увійшов до кімнати, де його скарби хоронились, його стрітив посивілий уже скарбник, бувший пастух. Всї річи, які там находились, були виложені, посписувані, пораховані, і показало ся, що анї одної шпильочки не бракувало.

Клеветники не мало змішались тим, але один з них замітив в однім углї кімнати залїзні двері, щільно затарасовані, і зачав сейчас підозрівати. Коли вже король мав виходити, клеветники показали на ті двері, шепнули королеви, що там мусять бути потайки нагромаджені скарби по небіщику королеви. Король казав отворити зелїзні двері в стінї. Але тут старий скарбник упав до колїн королеви і благав його, щоби він не жадав сього від него. І тепер король зачав вже сам підозрівати його і казав сейчас отворити двері. Коли вже двері були отворені, що-ж вони там побачили? Старе шматє пастуха, палицю і сопілку! На питанє короля, що се має значити, старець відповів, що се є його дорога памятка з давних щасливих днїв, коли він ще був веселим пастухом. „Кождого вечера — він говорив — я отвираю ті двері і, дивлячи ся на ті річи, я переношу ся гадками у ті давні щасливі часи, коли я виґравав на тій сопілці коло моїх овець і ціле моє житє довкола мене зливалось в один божественний акорд — гармонїю. І після того я знов оживляюсь і чую себе щасливим".

І він просив молодого короля, щоби його звільнив від тої тяжкої і відвічальної служби, і щоби забрав всї свої скарби від него, тільки щоби зіставив йому його дорогу памятку його молодечих літ. Король, чуючи се, заплакав, обняв і поцілував його та просив, аби він зістав при нїм його дорадником до самої смерти.

ПИШІТЬ ЛИСТИ ДО КРАЮ

на паперах листових з друкованим желанем Веселих Сьвят Рождества Христового. Листи прикрашені образками або цьвітами, друковані кольоровим атраментом. 12 штук, кождий иншого змісту, з міцними ковертами, коштує 50 центів. Меньше як 12 штук не висилаєсь. 141-50

Хто хоче розпродувати ті гарні листи, то дістане 100 штук за 3 доляри.

КАРТКИ ПОЧТОВІ

зі сьвяточними образками, 10 штук 50 центів; картки любовничі для хлопців і дівчат, з відповідними різдвяними малюнками, 10 штук 50 ц.; картки вишивані шовком, на Рождество або Новий Рік, одна штука 25 центів.

СКЛАДАНІ ВІВТАРИКИ (ШОПКИ).

Розмір 2x5 инчів...........10 центів.
Розмір 5x7 инчів...........20 центів.

КОЛЯДИ і пісні церковні 15 центів.

Замовленя і гроші посилайте на адресу:

WASYL HRYSHKO,

439 N. 6th Avenue, Scranton, Pa.

R. J. GLICK АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

PRESIDENT PETLOURA'S APPEAL TO THE FRENCH DEMOCRACY.

M. Jean Pelissier, Director of the Bureau des Nationalites at Paris, has received a letter from General Petloura, the most important passages of which he has communicated to the French Press.

We give herewith a translation of this moving and eloquent appeal addressed by the President of the Ukrainian Republic to the French democracy.

Ages have passed since the time I saw you last. Since then we have suffered many trials, and more than one white hair marks the grievous halts on the road that we have traversed. We have many enemies, but they have served to show the unity of our national will, and to stimulate in us the ardent desire of asserting the sovereignty of our country. At the present time our most dangerous adversary is General Denikin, who, instead of fighting the Bolsheviks, has turned against us the artillery and guns which he received from the Allies, thus weakening the anti-Bolshevik front. We have every reason to believe that Denikin, whilst receiving money from the Entente, is also receiving it from Germany; and his officers openly announce that, when they have overcome the Ukrainians, their chief will commence an attack against the Poles and Roumanians.

We have had no help from anyone; no munitions, no arms, no sanitary commodities—nothing. Ah! if you only knew, friend Pelissier, what tragic hours we have lived through because of this isolution! It often happens that our soldiers are without cartridges; then they fight the Bolsheviks with their bayonets. The heroic examples that they give and their bloody sacrifices are unique in military annals.

Three parts of our men are without boots, without clothes, without anything; but their spirit is not effected. We have no medical appliances; our army is decimated by typhus; a large number of the soldiers die for want of medicines and linen. Alas! The Powers of the Entente, who have voiced such subline principles, will not even allow the Red Cross to come amongst us. We die; the Allies wash their hands, as Pilate did, and nothing remains for us but to say to them: *Morituri et salutant.* No one knows better than you, my friend, that, apart from changes and political combinations, there exist the unchangeable principles of humanity and philanthropy. It was in order to carry out these principles that the Red Cross was created. Its sections ought to come into the Ukraine to save the sick and wounded, and thus prove that neighbourly pity and love do not stop at any preference, and do not divide men into good and bad, into sheep and goats.

I make this appeal through you to the great French democracy. That they should redouble their activity and zeal; should sound the alarm; should force those concerned to obey the great laws of love and humanity; and that your Government should raise the blockade and give us the opportunity of buying the medical appliances that we need for our army and for our people.

We have had a very fine harvest and we will pay with corn for the things we need for the relief of our people, wounded on the field of battle, or exhausted by epidemics.

I sincerely hope that my appeal will not be a voice in the wilderness, and that it will find a sympathetic and powerful echo in the democratic circles of France.

Our people have a horror of the Bolsheviks; they look upon them as mortal enemies, just as they treat as enemies the Bolsheviks of a new species, the Bolsheviks of the right—the despotic and ferocious partisians of Denikin. These latter have the same methods as the Bolsheviks of the left, and in a manner there even exists between them a strategic plan against the Ukraine and the Ukrainians. Denikin is simply pouring water on the mill of the Soviets, of whom he is also the accomplice. And this water is supplied to him by the Entente! What a grievous oversight! This is a question of a veritable political Daltonism. I pray fervently that the leading circles of the Entente may become cured of this disease, and may at last see things as they really are.

In the painfully pathetic conditions under which we are obliged to build up the future, and to continue our fight for freedom, we are consoled by the knowledge that there still exist some men who, despite the universal blindness by which they are surronded, have a true knowledge of our situation, and break through the obstacles of prejudice and jealousy. That fact helps my friends and myself to bear more easily the heavy cross that has been placed on our shoulders by destiny. You, my friend, are one of those who "sine ira et studio" plead for the just cause of our nation, and I have unlimited confidence in the triumph as well as in the justice of this cause.

Allow me to give you a hearty handshake as a testimony of gratitude for your moral support and for your trouble.

Yours always

Petloura.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

7.45

Im. з 21 каміннями ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК для мущин і жінок накручує ся без ключика, позолочуваний, з ґаранцією на 20 літ, подвійні коверти красно вирізані. Ходить безуслівно точно і є спеціяльно зроблений для людий, котрі роблять при желїзницях, і ґарантує ся на 20 літ. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посліплатою (C. O. D.) $7.45 і за зворот пересилки, з тим привілейом, що кождий може його оглянути, і если йому не подобає ся — то тодї не потребує платити анї одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний ланцюшок з дармовисом додає ся даром до кождого годинника. 129ч—

EXCELSIOR WATCH CO.,

1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

ЗДОРОВЛЄ ВАРТА БІЛЬШЕ ЯК ГРОШІ.

Коли Ви повинні шукати поради лікарської? Коли Ви були під опікою других лікарів і не зістали вилічені, або коли Ви є тепер хорі і не радились ще лікаря, то не гайтесь навідати до мого офісу по пораду у Вашій власній мові. Не занедбуйте свого здоровля.

Др. Д. Васерман через довгі роки дав докази успішного лїченя недуг мущин, женщин і дітий. Він огляне Вас даром і порадить Вам щиро, що є добре для Вас, без ніяких зобовязань з Вашої сторони. Зголосїть ся до його офісу а він радо скаже Вам свою опінію.

Тисячі уважані за невилічимих зістали мною привернені до здоровля через уживане найновійших електричних апаратів, таких як Vibrator, Wall Plate, High Frequency, Static Machine і X-Ray. Я також примінюю найновійші і найліпші ліки і средства до застрікуваня. Я осягнув найліпші успіхи в обох хронічних і грізних недугах крови.

УВАГА: Се оголошене буде для Вас вартісне $2.00, коли принесете його з собою і піддасьте ся одному спеціяльному баданю.

ПАМЯТАЙТЕ. Поради даєсь зовсїм довірочно. Бадане даром.

Dr. WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Телефон: Spruce 1766.

Години: щодня 10—12; 2—5; 6—8. Неділї і сьвята 10—2.

В часї відвідин набудете переконаня з вдячних письм своїх пацієнтів

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, прийдїть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною примінюючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волося. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

DR. RUSSELL DETROIT, MICH.

Я хочу розомовитись особисто з кождим мущиною і кождою женщиною, терплячими на хронїчні, нервові, кровні і зложені недуги, або коли Ви терпите на жолудкові, ниркові або міхура недуги.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосїть ся, щоб бути безплатно огляненим і засягнути моєї опінії та поради.

Позаяк я маю 17-лїтну медичну і операційну практику в лїченю хронїчних, нервових і зложених недуг мущин і женщин, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте.

Я примінюю для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю.

ДЛЯ КОРИСТИЙ ТЕРПЛЯЧИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН,

котрі терплять на Ревматизм, Болї в крижах і суставах, Утрату апетиту, Болї голови, Запір, Завороти, Катар голови, Носа і Горла.

ЧИ ВИ МАЄТЕ ЯКИЙ СУМНІВ щодо Ваших долегливостий; чи маєте які скірні викиди, які стали упірчиві і неулеглі на вплив ліку; чи у Вас є такий нервовий стан, який незміняєсь навіть під впливом спочинку, дієт і медицини; чи Ви попадаєте в щораз гірший стан? Як так, то ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ СЕЙЧАС.

Сотки операцій як у мущин так і женщин униквено через скоре властиве застосоване найновійших наукових метод.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механїчними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

ПАМЯТАЙТЕ.—ПОРАДА І ОГЛЯДИНИ ДАРОМ. Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпекою.

Прийдїть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного СПЕЦІЯЛІСТИ.

Години принятя: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. Dr. RUSSELL, В неділї і сьвята від 10-ої до 2-ої в полудне.

176 E. Jefferson Ave., другі двері на схід від Вудвард, Detroit, Mich.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

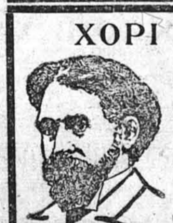
Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запалене легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідїть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ХОРІ МУЩИНИ

або женщини, котрі терплять на нервовість, на хронїчні або застарілі слабости, нехай зайдуть до др. Кавфмана, спеціяліста, під ч. 607 Маркет улиця, Філядельфія, Па., і забудуть свої клопоти. Він має 20 літ досьвіду і спеціяліст може скорше віднайти причину ваших дійсних клопотів. Він може Вам дати поміч яка в коротці приверне Вам нове добре здоровлє.

Він має в своїм офісї всї нові апарати до огляненя хорих, як ЕКС-РЕЙ машину і инше, і є так випосажений, що може робити розклад крови, аналїзу урини, та инше.

Він має нові електричні апарати для обслуги людий на слїдуючі слабости:

СТЕТІК ЕЛЕКТРИСИТИ—На нервові клопоти.
ОЗОН ІНҐАЛЕЙШЕН—На всї хороби легких, бронхітіс і катар.
ЕЛЕКТРІК ОСКІЛЕЙТОР—На болї нирок, жолудка, внутренностей, хребта і инше.
ГАЙ ФРЕКВЕНСИ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, запалене, штивність і подібні слабости.

Читайте, що говорить вдячний пацієнт по тім, як його лїчив через короткий час др. Кавфман:

„Мій дорогий доктор Кавфман:
„Велика дяка Вам за вилїчене мене по короткім лїченю.
„Мій клопіт був сей, що я мусів вставати в ночи 5 або 6 разів відливати воду і чувем при сїм великий біль. З тим прийшов я лїчити ся. Я сказав Вам, що я терплю на се від 18 літ і Ви мене лїчили від Авг. 29. до Окт. 20 1919 і вилїчили мене зовсїм докладно.
„Кождий, котрий має хоробу сего рода, повинен йти до Вас на лїчене, а я певний, що скоро буде вилїчений.
„Дуже вдячний Вам за се, що Ви зробили для мене,
Ваш пацієнт,
(Адреса на жадане). „No. 8862—Н. Лайош".

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Кождий мущина і женщина, які є хорі, можуть мати оглядини лїкарські даром, позаяк оглядини і порада є безплатні. Години офісові від 9. рано до 8. вечер. В неділю від 10. рано до 1. пополудни.

ҐВАРАНЦІЯ 18.000.000 дол.

10.000 КОРОН за --- $120

ДОРОГИЙ РОДИМЧЕ:

З приближаючими ся сьвятами РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО є природним, що кождий, котрий має рідних і знакомих в Европі, бажає віслати для них сьвяточний подарунок.

Чи подумали Ви про своїх рідних і знакомих, що може вони ГОЛОДНІ, НЕОДІТІ, НЕОБУТІ?...

Чи знаєте, що можете післати для них гроші через наше БЮРО З ЦІЛКОВИТОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ, ЩО ГРОШІ ЗІСТАНУТЬ ІМ ДОРУЧЕНІ на Сьвята і тим можете їм помочи?

Висилаємо гроші спеціяльним переказом до ГАЛИЧИНИ по деннім курсі. Позаяк Курс міняє ся, аби часу не тратити висилайте 120 долярів на 10.000 корон. Коли потрібно буде більше, ми Вам напишемо, а коли курс зменьшить ся, вишлемо до Краю більше як 10.000 корон. За 65 долярів висилаємо 5.000 корон. 14 долярів за 1.000 корон. — Просимо спішити ся, бо курс може змінити ся і сьвята надходять. Висилка бере около трох тижнів. 148—

Можете бути безпечні за ваші гроші, позаяк висилають ся через компанію з капіталом 18,000.000 ДОЛЯРІВ.

З належним поважанєм

БРАТЯ ТЕСЛЮКИ.

БЕЗПЛАТНІ ПАШПОРТИ КОЖДИЙ З НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ МАЄ НАГОДУ ПОЇХАТИ ДО РІДНОГО КРАЮ. ПРИХОДІТЬ ГОТОВІ ДО ПОДОРОЖІ. ЯК ДІСТАТИ ПОРАДЬТЕ СЯ НАС.

Ми єсьмо українці о чім сьвідчить наше родинне імя. Знають сотні тисяч людий і довіряють міліони долярів.

TESLUK BROTHERS, 1106 O'FALLON STR., ST. LOIUS, MO. або TESLUK BROTHERS, 200 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ВАША РІДНЯ в Европі потребує помочи.

ПІШІТЬ ІМ ГРОШІ ЧЕРЕЗ ОДИН З НАЙБІЛЬШИХ БАНКІВ В АМЕРИЦІ. НАЙЛІПША УСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ ҐВАРАНТОВАНІ. ПІШІТЬ ПО ІНФОРМАЦІЇ ДО: 144пс—

The State Bank

376-378 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 159, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеть ся 25. грудня, в церковній гали при 7-мій ул. Всі члени мають явити ся на сей мітінґ, бо будуть важні справи до полагодження, між иншими вибір нових урядників. Котрий член не явить ся, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Я. Бейко, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 245, подає до відома всім своїм членам, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 21. грудня, точно о годині 2.30 пополудни. Неявивший ся член заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. Члени мусять зложити по 30 центів на календарі У. Н. Союза. Є дуже важні справи до обговореня і вибір нового уряду. — В. Гасій, предс.; П. Стадник, кас.; І. Єдлінський, секр.

КАРНЕҐІ, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 384, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся 21. грудня, а то з тої причини, що на 28. грудня будуть заняті галі і не буде місця. Мітінґ розпічнеть ся о годині 1-шій пополудни. Неявивший ся член заплатить кари 50 цнт., а урядник 1 дол. Будемо принимати нових членів без вступного до товариства, отже просить ся всіх інтересованих прийти на сей мітінґ і стати членом У. Н. Союза, бо се є найпевнійша організація українська в Америці. Час уже нам зрозуміти, що то є своє, а що чуже. Покидайте ріжні жидівські здирства, а ставайте в ряди з другими Українцями. — С. Маркусь, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, подає до відома, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 21. грудня, зараз по Службі Божій, в домі У. А. Горожан, 822 Н. Франклін ул. На сей мітінґ повинні прибути всі члени і вирівнати свої належитости по конець сего року. Будеть ся принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза за половину вступного. Обовязком кождого члена придбати нових членів, котрі ще не належать до братства. Буде вибір нового уряду і справоздане контрольної комісії з цілорічної діяльности уряду братства. Є також богато инших важних справ до полагодженя. — І. Жмутин, предс.; І. Береза, кас.; І. Сорока, секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. Тов. „Зап. Січ", від. 330, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 21. грудня, о годині 12-тій в полудне, в Народнім Домі. Просить ся всіх членів на той мітінґ явити ся, бо маємо важні справи до обговореня. Будеть ся вибирати нових урядників. Довгуючих членів напоминаєть ся, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будемо принимати нових членів без вступного до товариства, а до У. Н. Союза після статута. Неявивший ся на тім мітінґу член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. —С. Лилик, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Повідомляєть ся всіх місцевих і позамісцевих членів тов. „Любов", від. 370, що річний мітінґ відбудеть ся дня 21. грудня, точно о 2-гій годині пополудни, в гали церковній під ч. 127 Парк ул. Просить ся всіх членів прибути на сей мітінґ, бо буде цілорічне справоздане, вибір нового уряду і инші важні справи. — Я. Швець, предс.; М. Сампара, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. Уряд бр. св. Михаїла, від. 350, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ і вибір нового уряду відбудеть ся дня 21. с. м. в тійсамій гали і часі, як завше. Є дуже важні справи до полагодження, тож кождий має явити ся. Неявивший ся член платить $1.00 кари, а урядники по $2.00. — В. Каштанюк, секр.

АКРОН, О. Бр. Сошествія св. Духа, від. 295, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 21. грудня, точно о годині 1-шій пополудни, в гали церковній. Буде принимати ся нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Неявивший ся член і той, хто не вирівнає своеї залеглости, підлягає карі. — П. Борсук, предс.; А. Цепко, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Вільні Козаки міста Львова", від. 143, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуть ся в пятницю, 19. грудня б. р., в сали Укр. Народного Дому під ч. 217 Іст 6-та улиця. Будеть ся відбирати місячні вкладки від довгуючих членів. Просимо всіх членів прибути, бо се найважнійші збори в цілім році. Буде вибір нового уряду. Кождий член повинен явити ся на призначений час, на 8-му годину вечер. — І. Васильців, предс.; Е. Душник, секр.

ПОДЯКА.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку Головним Урядникам і всім членам У. Н. Союза за уділене мені запомоги з фонду убогих в кваті 50 долярів. Взиваю всіх щирих Українців, аби ставали членами У. Н. Союза, бо се є найбезпечнійша організація в Америці. Дай Боже, щоби Український Народний Союз зріс в міліони членів. — **Михайло Скрига,** член 137 від. У. Н. Союза в Істон, Па.

ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ! ВАЖНЕ!

ПОМОЖІМ ВІДБУДУВАТИ РІДНУ УКРАЇНУ.

Що Україна наша цілковито знищена, знаємо всі. Але в який спосіб помочи Україні, не всі ще знаємо. Знаємо, що наші рідні Братя і Сестри в старім краю НЕ МАЮТЬ В ЩО УБРАТИ СЯ. Не мають УБРАНЯ, не мають ЧОБІТ. Не мають ПОЛОТНА, не мають СУКНА, не мають МАТЕРИЙ, не мають ШКІРИ. Не мають ГОЛОК, НИТОК. Не мають МАШИН ДО ШИТЯ. Не мають РІЛЬНИЧИХ МАШИН до управи ріллі. Не мають МАШИН ДО НАПРАВИ ДОРІҐ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ ФАБРИК. Не мають чим понаправляти зелізниць: БРАК ШИН, ВОЗІВ, МАШИН, ЛЬОКОМОТИВ. Не мають МАШИН ГІРНИЧИХ ані КОПАЛЬНЯНИХ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ КОРАБЛІВ.

ТОГО ВСЕГО МИ МУСИМО ДОСТАВИТИ УКРАЇНІ З АМЕРИКИ

АБИ ВОРОГИ НАШІ НЕ ВЗЯЛИ ТУ ДОСТАВУ В СВОЇ РУКИ, ми основали в НЮ ЙОРКУ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ АКЦІЙНУ КОРПОРАЦІЮ „AMERUS TRADING CORPORATION".

Наша корпорація буде доставляти на УКРАЇНУ всіх тих потрібних матеріялів.

ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ЗЛОЖЕНО В БАНКАХ ПІВ МІЛІОНА ДОЛ.

Повідомляємо рівнож, що в коротці отворимо в Ню ЙОРКУ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО І ПРОДАЖУ ШИФКАРТ і висилати будемо наших Українців до старого краю на своїх власних кораблях.

Близші інформації уділює: 39—147чв—

AMERUS TRADING CORPORATION,

165 BROADWAY, Phone: Cortland 6700. NEW YORK, N. Y.

Читайте з увагою!!!

ДОКТОРСЬКА КНИЖКА!

ЛИШЕ ДЛЯ ДОРОСЛИХ ЛЮДИЙ. Кождий, хто буде мати сю книжку, довідаєть ся про ріжні хороби, які лише хто має і яким способом їх вилічити домовим средством. Ми ручимо вам, що ви вилічите свою недугу в протягу кількох тижнів. Ся книжка містить поверх 450 ріжних ілюстрацій, а то з чого складаєть ся чоловік, як має виглядати здоровий чоловік, а як слабкий.

Наколи ви будете мати сю книжку, то будете знати про ріжні таємничі хороби, тому, що в тій книжці зможете бачити кожду частину тіла людського, представлена як найвиразнійше, і то так, як має виглядати чоловік здоровий, а як хорий. В тій книжці найдете ріжні поради, як себе лічити від ревматизму, болю голови, болю зубів, очий, костий, пораду, як усунути всякі прищі свого тіла, як зробити, щоби чоловік гарно виглядав, як виховувати діти, щоби вони гарно виглядали, як лічити нагнітки і взагалі всякі хороби, поради для женщин, котрі хотять мати діти або, котрі не хочуть мати дітий. Там найдете всі фотографії від найменьшої до найбільшої частини тіла людського, з котрих воно складаєть ся, як також, що кожда з них означає. Се є золота книга для кождої особи, в котрій находять ся всякі поради, як собі самому радити без доктора. Правда, що ви платите за візиту докторови $4.00 або і $5.00 за один раз і що ви з того маєте? А наколи ви сю книжку будете мати, то зарадите собі самі і другому в хоробі поможете та ще до того без цента кошту. Щадіть гроші, наколи вам надаєть ся нагода набути таку дорогоцінну книжку, що навіть місця не маємо про ню всего описати, яку то вона має вартість для вас. Купіть її і то зараз. Сю книжку уложив найславнійший доктор А. Фішер Дуделман, найбільший досьвідник в сьвіті. Книжка ся забирає 250 сторін друку, великого формату, величини 10½ цаля довготи, 8 цалів ширини і 1½ цаля грубости. Тисячі людий вже купили собі ту книжку і дякують нам за ню. Тож ви не відкладайте, але ще нині замовляйте, бо запас вже дуже малий. Ціна тої дорогоцінної книжки всего $3.00 з пересилкою. Гроші просимо посилати враз з замовленем на адресу: 108—

NOVELTY BOOK CO., 886 Milwaukee Ave., Dept. 10, CHICAGO, ILL.

PAIN-EXPELLER

Більше як пятьдесять літ Пейн Експелер був уживаний по цілім сьвіті через міліони людий, котрі знайшли в нім велику поміч на **болі ревматизму, невральгію, перестуду, біль горла, болі в грудях і плечей, симптоми інфлюензи.**

Правдивий Пейн-Експелер носить нашу фабричну марку ЯКОР на пачці, як і наклейку на самій фляшці. Уважайте на сю продажну марку при купованю оскільки хочете добрий старий Пейн Експелер, котрий приніс вигоду до богатьох хат через дві ґенерації.

Пейн Експелер продаєть ся всюди де продають ся лікарства. 35 центів і 65 центів за фляшку.

Вироблюваний через:

F. AD. RICHTER AND COMPANY,

326-330 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

До КРАЮ!

ШИФКАРТА ЧЕРЕЗ АНТВЕРПІЮ ДО НІМЕЦЬКОЇ ГРАНИЦІ КОШТУЄ З БІЛЕТОМ КОЛІЙОВИМ, НА НАЙЛУЧШИЙ КОРАБЕЛЬ „ЛЯПЛЯНД", ЛИШЕ

$85

Корабель відходить 13. грудня.

ТОЙСАМИЙ КОРАБЕЛЬ ВІДХОДИТЬ 17-го СІЧНЯ.

Присилайте сейчас завдатки на зарезервоване місця.

MORRIS ENGEL, Banker

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

КОЛИ МАЄТЕ ПРИЩІ НА ЛИЦІ,

або плечах, шиї і т. д., то се ясно вказує, що кров і жолудок нечисті і потребують сейчасової опіки.

Кров і травлене необходимо держати завше чистими і в повнім порядку, а при їх занечищеню треба уживати звісні конфекти

ПАРТОЛЯ

Заживайте по дві конфекти перед сном, а приверне́те собі нормальне здоровлє, добрий стан і усунете прищі.

Одна коробка Партолі коштує 1 доляр, а шість коробок тільки 5 долярів в первоуядній аптиці Партоса. Замовленя адресуйте виразно до:

APTEKA PARTOSA, 160—2ND AVE., DEPT. 20, NEW YORK, N. Y.

„ЦЯТКОВАНА ЛЕНТА"

ЗАЙМАЮЧЕ ОПОВІДАНЄ ПРО ТАЙНІ ПРИГОДИ ШЕРЛЬОКА ГОЛМСА.

До тепер се оповідане друковане по раз перший в українській мові.

Книжки сеї не купите ніде за жадні гроші. **Купіть календар Канадійського Українця, а там знайдете се оповідане.** Се одно оповідане варта більше як 50 центів. А Ви за 50 центів одержите КАЛЄНДАР, в якім знайдете богато гарних оповідань, віршів, розвідок, ілюстрацій і т. п. і т. п.

Богато гарних статий, віршів і новель одержали ми впрост зі старого краю. Замовляйте отже наш КАЛЄНДАР сейчас — нині! **Ціна одного примірника з пересилкою 50 цнт.**

Хто надішле 5 дол. на 10 календарів, одержить два календарі даром. — Замовленя посилайте на адрес: 150-53

CANADIAN UKRAINIAN,

590 RITCHARD AVENUE, — WINNIPEG, MANITOBA.

КОРИСНЕ КУПНО! КОРИСНЕ КУПНО!

НАЙНОВІЙШИЙ МОДЕЛЬ No. 5

VICTORY PHONOGRAPH

Такий, якого Ви бажалиб мати, в найприступнійшій ціні. Сей гарний Фонограф о незвичайно милих звуках.

ГРАЄ ВСІ РЕКОРДИ,

має шрубові мотори, оздібно вироблені кабінети і є дуже сильно збудований з магоня з ніклевими окладинками. 145ч153

Ціна в склепах є $25.00 а наша ціна перед сьвятами є лише $14.45 і ми даємо 5 рекордів з кождою машиною зовсім ДАРОМ.

Ви можете уживати сей фонограф через довгі роки. Він буде окрасою для Вашої хати і будете мати першорядну МУЗИКУ у Вашім домі кождого часу.

Не висилайте всіх гроший, вишліть два доляри на оплату експресу а решту заплатите, коли дістанете Victory Phonograph до Вашої хати.

Не отягайтесь, пишіть ще нині до:

VICTORY PHONOGRAPH COMPANY,

46 BROADWAY, DEPT. 30, PROVIDENCE, R. I.

„Я ПАРУБОК З КАПУСЯН".

Хто не знає сеї нашої пісоньки? Що в ній той парубок сьпіває? Се, що він є парубок з Капусян і не має жінки, лише є сам... І дальше знов каже; що нащо йому молодої жінки, коли він має сам зі собою досить клопотів. Думаєте, щоб таке зробив би кождий парубок? Неправда. Бо хтоб то хотів виречись молодої жінки лише тому, що має сам свого клопоту доволі? Добрий мущина і в найбільшім нещастю пустить ся в житєву боротьбу при помочи молодої жінки. Се показує нам отже, що той наш парубок немав досить сили та енерґії стати до борби з перепонами, котрі трафилиб ся йому в будучім житю при молодій жінці... Молода жінка є підпорою чоловіка при кождій нагоді, бо який бувби сьвіт без жінки? Але щоби чоловік удержав свою жінку і родинне житє, треба енерґії і охоти до житя. А хто не має тої енерґії, нехай уживає Босакового Лїчничого Гіркого Вина, а скоро пустить ся в борбу, хочби і з цілим сьвітом. Ціна: 1 фляшка $1.00, 6 фляшок $5.50, 12 фляшок $10.00. Адреса:

BOSAK MANUFACTURING CO.,

434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

УКРАЇНСЬКІ ЛИСТИ

до писаня з Америки до старого краю, прикрашені двома цьвітами і образком, срібні, ручні і друковані в кількох красках. Маємо слідуючі титули: Найдорозші Родичі, Найдорозша Мамо, Дорогий мій Отче, Дорога Жено, Дорога Сестро, Дорогий Брате, Поздоровлене з Америки, До моеї Любої, з чужини зза моря, Спіши мій листочку на Русь Україну, Біда тому біда, хто свій край лишає, З краю де сонце пізнійше встає, Христос Воскрес, Рождество Христове. **Ціна 10 цнт. за один, 14 листів за $1.25 з пересилкою.** 147ч1

Жадайте катальоґа книжок українських. Пишіть до:

ROYAL SALES CO.,

Branch 59, Sta. O, New York City.

УКРАЇНСЬКЕ, ПОЛЬСЬКЕ І ЛИТОВСЬКЕ

ПОГРЕБНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

НА МІСТА ЕЛІЗАБЕТ, БАЙОН І ОКОЛИЦІ

урядджують похорони гарно і в приступних для всіх цінах. Обслуга скора і в кождім часі.

Автомобілі і керичі на весіля, хрестини і др. нагоди. 51ч—

ОФІС:

217 First St., Elizabeth, N. J.

А. ПАТРІК, менаджер.

Телеф. 3817 Elizabeth.

Секр. і касієр, посередник укр.:

В. ЛЕВЧИК,

48 Washington Av. Elizabeth, N.J.

Телеф. 622-W. Elizabeth

Позір! Українці в Клівланд, О. і околиці!

1. Хто хоче їхати до СТАРОГО КРАЮ, або післати гроші до своїх рідних, прошу удавати ся до нашої Української Фірми. Гроші посилаю по денним курсі під повною ґаранцією.
2. Вироблюю і потверджую всілякі документи так для Америки як і для старого краю.
3. Вироблюю пашпорти до краю.
4. Продаю Реальности в місті і фарми.
5. Асекурую доми, мебли, автомобілі і на житє.

Годині офісові від 4. пополудни до 9-тої вечером у власнім домі,

Андрей Т. Білінський

1120 CASTLE AVENUE, CLEVELAND, OHIO.

а від 8-мої години рано до 3.30 пополудни в офісі

313 SCHOFIELD BLDG., CLEVELAND, OHIO.

300

Формули, Тайні Вироби, Спосібність до зробленя грошия і другі домові поученя

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ

300 НОВОСТИЙ ЗА $1.00

ВЕЛИКІ ТАЄМНИЦІ ЗРАДЖЕНЯ

300 ВАЖНИХ ПОРАД З ПОУЧЕНЄМ ЗА $1.00.

Чи хочете заощадити богато гроший. Чи хочете навчитись богато цікавих річей. Коли хочете, то тут маєте спосібність.

Доперва що вийшла з друку книжка в українській мові, забирає важні таємниці. Хто буде посідати ту книжку той може робити великі гроші. Ту подаємо в скороченю, що в тій книжці містить ся: як робити штучні діяменти; як зробити кишенкову лямпу, яка вічно сьвітить; як зробити штучне золото; як зробити атрамент зникаючий; як зробити атрамент, який тілько можна читати в темноті; як робити порошки на ріжні хробацтва; як зробити папір неперемокаючий; як зробити штучне срібло; як зробити сто фунтів мила за одного доляра; як острити бритви; як робити ріжнородні порошки лімонадові; як робити плин до вудженя мяса; як пяного чоловіка витверезити в 5-ох мінутах; як зробити здорову каву з збіжа, як зробити штучний мід і вино; як зробити пиво; як зробити можна самому вино і ріжного рода горівку; як зробити собі самому цукор.

Окрім тих висше згаданих річей знайдете в тій книжці богато важних приписів докторських. Як лічити сухоти; як лічити катар; взагалі поради на всякі хороби. Як відзвичаїтись від питя горівки; порада на біль ух; як направити свій злий взір; як лічити біль голови; як щадити своє здоровлє, щоби довго жити; порада проти сверблячок; як лічити руматизм; масць на рани; порада на біль зубів; як відзвичаїтись курити.

Як зробити, щоби чоловік не потив ся; як знищити нагнітки; як зробити, щоби чоловік гарно виглядав; як зробити, щоби ваше сиве волосє мало ту барву, як-передтим; як зробити, щоби волося на голові не крутили ся; як зробити, щоби зморшки з твару щезли; як зробити, щоби волося на лисій голові виросло; як вирвати зуб без болю, порада, як лічити біль горла, а також богато инших порад лікарських знайдете. 150і153

Як позбутись блохів, плюсквів, щуріц і миший; як зробити, щоби кури несли реґулярно яйця; як зробити, щоби шкла від лямпів ніколи не бились; як можна розпізнати кождого чоловіка характер; як допасувати ключ до кождого замка; як можна голитись без бритви; як зробити, щоби мож богато звірини налапати; як наловити богато риб; як зробити, щоби корови давали богато молока; як зробити, щоби підошва в вашім черевику три рази довше носилась як вона носить ся.

Самі переконаєтесь з нашої книжки, котра посідає 300 ріжнородних важних річей, так що кождий оден чоловік сам всьо зробить без великого труду і коштів.

Переконаєтесь, що можете собі заощадити великі гроші, наколи будете посідати таку книжку в своїм домі, памятайте, що такої нагоди ви ще ніколи не мали, яка тепер вам трафляєть ся. Книжка та є варта на вагу золота для кождого дому. Та книжка є великим скарбом. Ціна тої книжки $2.00, однак, щоби людий переконати і зробити собі в людий довіря, ми постановили продавати через сей місяць всего за $1.00. Отже не думайте довго і не відкладайте з дня на день, але ще нині залучіть доляра і дістанете українську книжку з тими 300 порадами, котрі для вас є великим скарбом. Замовлене посилайте враз з належитостию на адресу:

UNION NOVELTY CO., 1016 MILWAUKEE AVENUE, Dept. 22, CHICAGO, ILL.

ГРОШІ !!! ДО КРАЮ !!!

по найнизшім курсі і під повною ґаранцією пересилає

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

Сьвята за плечима. Посилайте гроші тільки через Українське Товариство Американсько-Українське Бюро в Філадельфії.

ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО ДО КРАЮ тим, хто має приготовлені пашпорти.

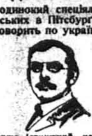
По близші інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.

322 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює **В 24 ГОДИНАХ**

Кожда пачка має напись з MIDY. Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ҐРУБІ ЖИЛИ. НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН, ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

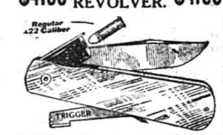
327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і. від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-гої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

COMBINATION POCKET

$4.50 KNIFE and REVOLVER. $4.50

Се не забавка, але дуже пожиточний Револьвер-ніж. Виглядає як звичайний ніж кишинковий, тої самої величини. Ножі є з найліпшої стали а обрамоване ножа є ніклеве. Ніж замкнений має 3¾ цаля довжини. Кулі і тригер є сховані в ножи так як і самі ножі. Такий ніж повинен находитись у кождого для власної оборони. Сей комбінацій-ний ніж є варта найменше $10.00, але через короткий час ми будемо продавати їх по фабричній ціні т.е. $4.50. Пішліть нам 25 цнт. марками сейчас на завдаток а решту заплатите при доручено. Пишіть нині до:

DEFENDER POCKET KNIFE CO., Dept. 2,

46 Broadway, Providence, R. I.

ВІДЗИСКАВ ЗДОРОВЛЄ

Терпів два роки, а тепер може вже працювати. Уважав, що дальше лічене є лише втратою часу і гроший.

Я терпів через два роки так, що часто не міг робити і мій стан здоровля дійшов до того, що я попав у зневіру про можливість виліченя. По прочитаню лічничої методи д-ра Ганнона, я рішив ся його відвідати. Я зістав там підданий спеціяльному застрікуваню крови, відповідно до вимог моєї недуги, і протягом місяця мій стан поліпшив ся так, що я можу знов працювати. Я пишу се для висловленя Вам моєї вдяки за зділану мені поміч.

F. WAGNER,

128 Palisade Ave., Bogota, N. J.

13-го падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь нову скомплікованy або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціялісти прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

15-го падолиста 1919 р. 148—

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослаблене, кровні і скірні недуги, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомаганя кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАНЕ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРІКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

Ернест Гальо.

ПЕРЕСІЧНИЙ ЧОЛОВІК.

Скажіть в тому, або в другому сальоні, що сей або той славний чоловік є пересічним чоловіком; усі здивують ся і скажуть, що се парадокс, бо не знають, що то є пересічний чоловік.

Чи пересічний чоловік є обмеженим, дурнем, ідіотом? Хорони Боже! Глупота стоїть на однім кінци сьвіта, ґеніяльність на другім, а пересічність лежить собі по середині. Не кажу, що займає центральну точку духового сьвіта, булоб се зовсім що иншого; займає він в ньому посередне місце.

Чи пересічний чоловік належить до тої сфери, що в фільозофії, в політиці в літературі називаєть ся aurea mediocritas? Чи має переконаня, що панують в тій сфері?

І то ні.

Той, що належить до золотої середини, знає про те, і хоче бути таким. Пересічний чоловік належить до золотої середини — несьвідомо. Належить до неї з природи, не з переконаня; з характеру, не зі случаю. Хай буде нагальним, крайним, склонним до хвильовань і вибухів, хай як хоче відбігає від посередних думок, але мимо сього полишить ся пересічним. Навіть його нагальність буде пересічна.

Характеристичною, безоглядно характеристичною рисою пересічного чоловіка є рабська улягліcть у відношеню до публичної опінії. Не говорить він ніколи, все тільки повторяє. Судить чоловіка після суспільного становища, поводженя і фортуни. Має глибоку пошану для людий, відомих з якогонебудь боку, приміром для тих, що богато друкували. Буде він старати ся о ласку свого найбільшого ворога, коли той зробить ся широкозвісним, але за ніщо не мав би свого найкрасшого приятеля, колиб його ніхто до сього часу не похвалив. Він не в силі зрозуміти, щоби чоловік ще невідомий, бідний, якого кличуть по імени, якого легковажать, міг бути ґеніяльним.

Будь ти найбільшим з людий, а коли він тебе знав дитиною, ніколи тебе не признає. Його захопленя — хитрі, його похвали — урядові. В нічім не поважить ся він кинути ініціятиву. Погорджує молодими. А скоро тільки когось з великих признають, крикне: Чиж я сього не прочував? Але ніколи супроти сходячої зорі невідомого чоловіка не скаже: Отсе слава і будучність! Хто поважить ся до невідомого трудівника сказати: „в тобі є ґеніяльність!" сам гідний слави, яку обіцює. Розуміти, се дорівняти — говорив Гафаль.

Пересічний чоловік може мати якусь виїмкову спосібність, може мати талан. Але інтуіція для нього зовсім чужа. Не має і ніколи не мати-ме другого зору. Може чогось навчити ся, але відгадати не всилі. Деколи признає якусь ідею, але не добачує і не розуміє її ріжнородних примінень, а коли представите її йому в відмінній формі, не пізнає власної ідеї і відкине.

Деколи, признає якийсь принцип; колиж ви звернете ся до наслідків того принципу, скаже, що пересаджуєте.

Колиб не було слова пересада, пересічний чоловік сотворив би його.

Пересічний чоловік може мати певну пошану для людий чесних і талановитих, одначе чує тривогу і обриджене перед ґеніяльними; вважає їх пересадними.

Людина, що любить, ніколи не може бути пересічною.

Пересічний чоловік шанує всьо потрохи, але ніколи цілковито і з запалом. Коли йому повторите його власні думки і почуваня з примішкою ентузіязму, не буде вдоволений. Скаже, що пересаджуєте. Найбільше з усього не любить запалу.

Персічний чоловік має одну тільки пристрасть — ненависть для краси.

Усяке твердження вважає зухвалостию, бо воно виключає противну думку. Але коли ти кланяєш ся і рівночасно подаєш в сумнів деякі тези, то пересічний признає тобі розум і поміркованe. Буде захоплювати ся тонкостию твого ума і скаже, що знаєш ся на субтельних нюансах.

Коли його переконуєш, треба тобі до кождого реченя додавати додатки в роді „може бути", „мені так здаєть ся", „коли можна так висловити ся", инакше не розмовиш ся.

Коли щось робить, то перше думає про можливу компромітацію.

Коли осуджує якусь книжку, зачинає від паперу і читкости черенок. Потім приступає до стилю і вважає добрим те, коли стиль легкий, безбарвний і несьміливий. Противно, впевняє, що твоя річ чорта варта, коли в ній кипить житє, коли проголошуєш свої думки тим суцільним стилем, по якому можна пізнати твою щирість. Любить він літературу еґзотичну, не зносить книжок, які примушують його думати. Не зносить новаторства.

Пересічний чоловік, лякаючись річий висших, абстрактних, говорить, що найбільше цінить здоровий розум, але не знає, що то є здоровий розум.

Пересічний чоловік має о много більше злости ніж сам припускає, ніж припускають другі; його злобу маскує питомий йому холод. Ніколи не вибухає. В ґрунті річи хотів би знищити висшу породу людий, а коли сего не можна зробити, дратує їх пімстою. Грішить дрібницями, які з причини своєї незамітности не здають ся злочинами.

Пересічний чоловік в ролі письменника належить звичайно до тих, про яких говорять, що родили ся в очіпку. Нехтуючи есенціональну сторону річи, а схоплюючи случайні риси, пливе зі струєю подій і жде на кожду добру нагоду, щоби її використати для дешевого ефекту. Його пересічність росте в парі з популярностию.

Пересічному чоловікови поводить ся, бо пливе зі струєю; чоловік висший відносить побіду, бо пливе проти струї.

Ґеніяльний чоловік стоїть висше понад те, чого доконує. Пересічний чоловік стоїть низше свого твору, який не є здійсненем його думок, тільки працею, виконаною після певних правил. Ґеніяльний чоловік все вважає свій твір нескінченим. Пересічний чоловік певний свого твору, певний себе самого, повний суєти, повний пустки, повний порожні; сей огидний осібняк весь замкнений в двох словах: Інертність і зарозумілість...

ХРИСТІЯНСЬКИЙ СКЛЕП

Маємо найновійші народні музичні продукції і пісні, творені найзнаменитшими сьвітовими силами. Фонографи продаємо дуже дешево. Ми робимо всякі направи по уміркованих цінах. Прийдіть і переконайтесь. Коли Ви хочете набути гарний новий фонограф, який дає музику для душі, ми Вас обслужимо, будете раді з наших незвичайно низьких цін і дамо Вам за готівку або на легкі сплати. 139с147ч—

FELIX PHONOGRAPH, CO.,

139 Avenue A, cor. 9th Street, NEW YORK, N. Y.

НОВІСТЬ! ЧИТАЙТЕ!

Е. ДІРКҐАЙМ.

СОЦІОЛЬОҐІЯ Й СОЦІЯЛЬНІ НАУКИ

З фанцуської мови переклав **Микола Залізняк.**

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВОВИНАЙДЕНИЙ ПЛИН

(SILVER PLATE POLISH)

D. S. Dandt-а, фабриканта в South Bethlehem, Pa.

Сим плином ви зробите старе начинє новим. 128.9ч—

Кождий метаь натертий сим плином набирає срібної краски.

Дуже практична річ для домашної потреби а спеціяльно для музикантів.

Продаєсь у фляшках по ціні 50 цнт.

Ціна дешева, бо хочемо, щоб сей винахід находив ся в кождій хаті. Ся оферта буде тревати лише 1 місяць.

Замовленя належить висилати до українського представителя фабрики

D. KARPOWICH,

1076 Fullerton Ave., Allentown, Pa.

Потрібно агентів.

НОВИЙ ВИНАХІД

Не робить ріжниці чи Ви є фармером, робітником або механіком, ви конечно потребуєте се шило. Воно заощадить Вам гроші і час. Ви можете робити всякого рода направки. Воно шиє скоро і добре як машина. Коштує враз з 20 ярдами шевської дратви і двома голками лише $1.00. 7 шил за $5.00. Додаткові голки прості і закручені 10 ц. кожда. Додатковий звій дратви 15 цнт. кождий. Ми радо звернемо ваші гроші, коли Ви не будете вдоволені. Не зволікайте, але ще нині, сейчас, вишліть Ваше замовлене до: 108—

NATIONAL SALES CO., Dept. 124, Sta. D., Box 90, New York, N. Y.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

NEW YORK, N. Y.

Український Театр під зарядом Д. Медова, при участи славної артистки Р. С. Соловієвої з перворядною трупою, зложеною з 30 людий, відограє в Українськім Народнім Домі, 217 Іст 6-та улиця, Ню Йорк слідуючі штуки: в суботу, **дня 20. грудня „МАТИ НАЙМИЧКА"**, драма в 5-ти діях, а в неділю **„НАТАЛКА ПОЛТАВКА"**, опера в 3-ох актах. Початок обох представлень точно о годині 8.15 вечер. Вступ: **$1.00, 75 і 50 цнт.** Каса отворена від години 7-мої вечером. **Просить ся о як найчисленнійшу участь.** — ЗАРЯД. 150-51

JERSEY CITY, N. J.

Український Театр, який дає сталі представленя в Ню Йорку, під зарядом Д. Медова, при участи славної артистки Р. С. Соловієвої з перворядною трупою, зложеною з 30 людий, відограє в місті **Джерзи Сіти, Н. Дж.** в неділю, дня **21. грудня** в **Majestic Theatre, 275 Grove St.,** напроти Сіти Гол, вечірнє представлене **„ТАРАС БУЛЬБА ПІД ДУБНОМ"**, драма в 4. діях. Початок точно о годині 7.30 вечер. Вступ: 35, 50, 75 цнт., **$1.00** і **$1.50.** 50-51

DETROIT, MICH. Заходом тов. Боян відбудеть ся ряд представлень в сім місті, в гали **Elks Theater,** при **Lafayette** і **Cass** ул., два блоки від почти. 1) У вівторок і середу, **16-го і 17-го грудня** виступ славної артистки **Ніни Тарасової** з Ню Йорку; 2) в четвер, **18-го грудня** тов. Боян відограє представлене **„КАТАРИНА";** 3) в пятницю, **19-го грудня,** представлене театральне **трупи Медова** з Ню Йорку; в суботу, **20-го грудня.** тов. Боян відограє представлене **„ХМАРА".** — Початок сих вистав, пополудневих і вечірних, між годинами 2-ою і 6-ою пополудни і між 8-ою а 11.50. — В неділю, **21-го грудня** відограє тов. Боян представлене **„ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА".** Початок о годині 2-ій пополудни. — Небувала річ для громадян в Дітройт, Міш. Тикети продають ся при касах. Запрошуєсь усе громадянство з Дітройт і околиці. 149-50

BROOKLYN, N. Y. Заходом Української Шкільної Дітвори при церкві Сош. св. Духа в Бруклині, Н. Й., пораз перший відограєть ся представлене **НІЧ СВ. О. НИКОЛАЯ,** образ сценічний з прольогом, написав о. Т. Л., **в неділю, 21. грудня 1919 р.** в церковній гали під ч. 162 **North 5th Street,** Brooklyn, N. Y. — Шановні Родимці! Шкільна дітвора в Бруклині, Н. Й., дає пораз перший представлене „Ніч св. О. Николая". Як тамтого, так і сего року св. О. Николай буде роздавати подарунки між дітий. Родичі, котрі мають діти і ті Родимці, котрі би схотіли своїх знакомих обдарувати, нехай з подарунками зголосять ся на офіс парохіяльний. Перед представленем відспіває п-на Рубіївна кілька сольових пісень. На закінчене: хори, продукції шкільної дітвори і роздаване дарунків. — Ми сподієм ся, що Шановні Родимці загостять на се представлене, де буде гомоніти рідна пісня. Управитель С. Ягелло. Початок о годині 5-тій вечером. Вступ 35 центів. 49-50

ST. LOUIS, MO. Заходом „Запорожської Січи", від. 118 У. Р. С. відбуде ся аматорське представлене **МАНІҐРУЛА І СЬВІДКИ,** в неділю, дня **21-го грудня** на гали церковній при Гікори і Долман ул. На се представлене запрошує ся усі місцеві товариства і громадян. Просимо прийти а певно непожалуєте, бо се буде дуже цікаве представлене. Початок о годині **6-тій вечером.** За добру забаву і сердечну гостину ручить — **Комітет.**

COHOES, N. Y. Тов. Спів. Драм. „Бандурист" уладжує **в неділю, 21-го грудня 1919 р.** в гали церковній, 198 Ontario St. **СЬВЯТО-НИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР.** 1. Співи і деклямації шкільних дітий. 2. Представлене комедії **„МАНІҐРУЛА", 3. ПОДОРОЖ СВ. НИКОЛАЯ.** Св. Николай буде роздавати дарунки. Вступ 25 цнт. Отсим запрошуєсь Українців місцевих і з околиць. — КОМІТЕТ. 147ч150

САЛЬВА

Масть на рани, яка вилічила много людий зі всякого рода ран.

Про лічничий успіх сеї масти сьвідчать отсі факти: Николай Творун, котрий терпів на ревматизм довгі літа остав вилічений моєю мастею Сальва. Другий чоловік, котрий мав ногу гнилу через 9 літ, вилічив ся сею мостю; він зовесь Севастіян Дзедзіц, 163—13-та ул. Третий, Казимір Мислер, детектив, котрий терпів через 16 літ на свої ноги, вилічив ся сею мастю до трох неділь. Усі вони перебувають в Ніягара Фолс, Н. Й. 150ч

Много людий, які вилічились сею мастию може посьвідчити про спасенну її поміч. Лічіть всякі рани застарілі, чираки і шкірні викиди.

Ся масть придасть ся в кождій хаті.

ЦІНА МАСТИ, МАЛИЙ СЛІЙ $1.00, БІЛЬШИЙ $1.50.

Прошу адресувати:

GEORGE SAGAN,

210 NORTH 13th STREET, NIAGARA FALLS, N. Y.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Грицько Квітка-Основяненко.

СВАТАНЄ НА ГОНЧАРІВЦІ

Українська оперета на 3. дії.

ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВІЧА І ЗБОРИ.

ПОКЛИК ДО РОДИМЦІВ ХОДАЧКОВА МАЛОГО, ПОВ. ТЕРНОПІЛЬ.

Дорогі Родимці!

Надійшла хвиля критична і тяжка для наших рідних в старім краю, в нашім ріднім селі. Богато бідних вдів і сиріт ходять голі і босі, винуждені бідою і не мають жадної помочи ні звідки, щоби хто утер їм слези.

Родимці Ходачкова Малого зібрали ся на нараду в неділю, 7. грудня 1919 р. в Укр. Н. Домі в Ню Йорку і порадили ся, щоби зібрати якусь поміч для свого села. На внесене Гринька Томкового згодились всі і зараз зложили жертви слідуючі добродії: Петро Приймак 25, Ілько Тураш 25, Василь Балабан 25, Іван Балабан 25, Федько Мандзюк 20, Ксеня Глуха 20, Гринько Пинків 10, Федько Сенів 10, Микола Сенів 10, Микола Корабель 10, Іван Леськів 10, Микола Гловацький 10, Іван Скудзінський 10, Іван Гринишин 10, Антін Вівчар 5. Разом 225 дол. Гроші 225 дол. зложені на руки Комітету.

Дорогі Родимці! Нововибраний Комітет звертає ся з просьбою до Вас всіх, щобисьте невідмовили милостині для тих всіх бідних, котрі звертають ся до нас о поміч. Беріть собі примір з других сіл. Наше село зістало через війну цілком знищене, лишилось кілька хат, як Вам відомо всім, ні церкви, ні школи, нарід голий, босий, голодний. Дорогі Родимці! Ми кождий свій родині можемо помочи а хтож тим бідним сиротам поможе котрих батьки зістали убиті на війні, а матери померли від тифу. Ви знаєте дуже добре вже тепер з листів, що наші люди не мають де мешкати, а мешкають по льохах та ямах, голі, босі, голодні і вижидають від нас помочи. Дорогі Товариші! Ми скликуємо збори на 4. січня 1920 р. в Укр. Н. Домі в Ню Йорку і просимо всіх з села Ходачкова Малого прибути на збори де обговоримо ширше справу. Дорогі Товариші і Товаришки! Хто з Вас не може явитись на зборах 4-го січня 1920 р., а має охоту дати якусь лепту на поміч сиротам, прошу прислати до Петра Приймака, 258 Ave. B, межи 15. а 16. ул., Ню Йорк. 151,154

ЗА КОМІТЕТ:

Петро Приймак, Федько Мандзюк, Іван Балабан.

ЕКСТРА! ДАРОМ!

Найбільша Українська книгарня в Злучених Державах і Канаді під назвою „ГОЛОС ПРАВДИ", де можна дістати по найнизшій ціні книжки наукові, гумористичні, любовні і т. д.

Хто замовить книжок більше як за 5 долярів, для того даємо образ **Богдана Хмельницького** (в вісьмох кольорах) і календар на 1920 рік.

Жадайте катальоґа.

Всі замовленя просить ся слати на адресу: 46,8,0,3

„HOLOS PRAWDY"

(BOOK STORE)

119 E. 7TH ST., NEW YORK.

ЛІКАРСТВА АПТИКИ СВ. МИХАЇЛА

Молодість Бальзам	$5.00
Бользам на подангане в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.00
Кроплі до очий від запаленя	2.00
Лік на Солітер	5.00
Порошок до усуваня волося з лиця і тіла	1.00
Волосоріст до поросту чорного волося	2.00
Вусоріст до поросту довгих вусів	1.00
Пілюли від руматизма і простуди	3.00
Масть до натираня від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищеня жолудка	1.00
Фарба на сиве волосе (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріпленя сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищеня зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на піткіючі ноги	1.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Кроплі до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлі	1.00

Окрім всіх тих ліків, що тут подано, маємо всякі другі ліки против всіх хронічних і задавнених хоріб. За всі наші ліки даємо повну нашу ґарантію. Пишіть по катальоґ.

Хто пришле відразу 10 дол. на ріжні средства, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дерунок. Як ви хорі на якунебудь слабість пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і моні-ордери на гроші належить адресувати до: 147чс—

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,

Dept. D.

CARLSTADT, N. J.

ХОРІ УКРАЇНЦІ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

Коли Вам житє надоїло зачим пробувати ріжних лікарів і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDIS

Він Вам щиросердно даром порадить, що Вам робити, або Вам житє отворить і пояснить Вам о вашій недузі. Лічу уже через 25 літ з добрим успіхом недуги: як ослаблене, затроєне крови, недуги

Недуги полові і нервові лічу за помочию рентґенових апаратів, жолудка, серця, легких і т. д. 144чс—

трених апаратів і „Х лучів", через яке переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лікар посідає ті апарати, а тим, що вони тяжко дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до званого всім

Dr. LANDIS, 140 East 22nd St.,

(межи Lexington & 3rd Ave.), NEW YORK.

Telephone Gramarcy 3823.

Години приняті: від 10. рано до 7. вечер. В неділі від 10. рано до 3. пополудни.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: **GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y.** 124—

Посилайте гроші своїй родині до краю тільки через Американсько-Українське Бюро в Філядельфії. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc., 32 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

ПОШУКУЮ чесного характеру женщину (можливо Українку), самотну, котра схотіла би занятись моїм домом. Ласкаві зголошеня слати листовно під адресою: **ALEXY SAVCHUK,** 67—31st St., Detroit, Mich. 50-52

Пошукую **ЗАХАРКА СКОВРОНЕК,** з села Романового, повіт Збараж, Галичина. Має листи від своєї жінки зі старого краю. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: **DMYTRO WOWCZUK,** Box 17, Northbridge, Mass. 149-51

Пошукую свого брата **ТЕОДОРА ШАСТАЛЯ,** з села Брідок, пов. Заставна. Тому три місяці він був в Каліфорнії. Голоситись до: **M. SHASTAL** 812 Hubbard St., Detroit, Mich. 9-51

Пошукую свого шваґра **АНДРЕЯ БЛАШКО,** з Кривотул старих, повіт Товмач, Галичина. Два роки тому перебував в Ньюарку, Н. Дж. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: JOHN HUNDIAK, B x 201, Orrville, Ohio. 148-50

ПОШУКУЮ УЧИТЕЛЯ (Українця) в Ньюарку, Н. Дж., котрий би вільними хвилями від праці вечерами, два-три вечери в тижни міг уділяти лекцій англійської мови, по дві-три години одноразово. Ласкаві зголошеня слати до: W.M. L. CH. K., 33 Boyd St., Newark, N. J. 148-50

Пошукую свого брата **ПЕТРА МЕДВІДЯ** і свого шваґра **ОЛЕКСУ ЗАКАЛУЖНОГО,** з села Селиска, повіт Перемишль, Галичина. Брат з села Новосілки. Хтоби про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: **JOSEPH MEDWID,** Box 132, Yorkville, Ohio. 148-50

Пошукую свого тата **МИХАЙЛА ШТЕФАНСЬКОГО,** з села Новосілча, повіт Сянік, Галичина. Перед пару роками перебував в Ютіка, Н. Й., відтак в Тавтон, Масс. Хтоби про него знав або Ви самі Тату, прошу зголосити ся до: **PHILIP SZTEFANSKI, 863** Miami St., Akron, Ohio. 49-51

Пошукую свого шваґра **ВАСИЛЯ КОНЧУ,** з села Ядини, повіт Горлиці, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: **ALEXANDER HALKOWICH,** 301 Oliver St., Newark, N. J. 149-51

Пошукую свого брата **МИХАЙЛА КУЛИК,** з села Пакешив, повіт Ліско, Галичина. Перебував в Скрентон, Па. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: **NICHOLAS LESAK,** 326 E. Federal St., Door 14, Youngstown, Ohio. 148-50

Пошукую своїх краянів, ВАСИЛЯ і ДМИТРА ГОНКА і ПЕТРА ЛИСЕНКА, з Борислава, повіт Дрогобич, Галичина. Хтоби про них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: **OLGA CHOLEWA,** 326 E. Federal St., Door 14, Youngstown, Ohio. 148-50

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ (може бути вдовою з дітьми) котра би хотіла занятися зарядом мого дому. Ласкаві зголошеня слати під адресою: **DMYTRO KOLODIJ,** Box 14, Port Richmont, Va. 139-51

Де є **ГРИЦЬ ЛУКАЩУК,** з Заболотова, повіт Снятин, Галичина. Пошукує його брат, котрого адрес звучить: **IWAN LUKASZCZUK,** Ukr. I. Polk pichoty I. Kurin v New. Yablonne, Liberce, Cesko-Slovacka Republica. 150

НА ПРОДАЖ РЕСТОРАН, в добрім положеню, приходу $35.00 до $40.00 денно. Продаєсь з причини відізду партнера до краю. Ціна $1200.00. Продасть сейчас. Голосити ся до ресторану під ч. 5085 Broadway (між 215-ою а 216-ою ул.), New York City. 50-52

Американсько-Українське Бюро в Філядельфії є одиноке українське товариство в Америці що має шифкарти до краю і з краю до Америки. Адреса American Ukrainian Bureau, Inc., 32 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією; старанна, цілковита і скора наука; приписи кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКА

се книжочка даюча інформації **„ЩО СЕ Є ВИНАХІД"**, що се є патент і як можна узискати патент і много вартісних інформаций. Пишіть по ню а зістане Вам переслана ДАРОМ. **MARCUS LABINER,** Адвокат патентовий, 231 Park Row Bldg. (Sv.), New York, N. Y. 111ч—

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповіданя, байки, казки, поезії, співаники, молитвеники, образи патріотичні, релігійні і много инших річий. Пишіть по катальоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 66ч

168 E. 4th Street. New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ

ЗАКЛАД ФОТОГРАФІЧНИЙ з найлучшим приряджeнем, найновійші машини до фотографованя і побільшуваня портретів; приряди до робленя рам притім є склад патентових медицин і книжок. Той заклад знаходить ся між Українцями як рівнож і иншими Славянами і вже істнує 6 років. Продати мушу з причини браку здоровля. Першеньство має Українець. Голоситись чим скорше до: **M. ZABOY, 638 Ridge, Avenue, Allentown,** Pa. 137—

ЖИЄЧНИК є одним з найліпших домашних ліків і певним средством против ревматизму, болів плечий, коліна і болів грудий. Є поміччю на болі голови, на болі суставів у рук і ніг, на легкий параліж карку, болі горла і зубів. **СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.**

Віднесіть ся до генерального агента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38ч—

MIKE FEDIW,

3 WASHINGTON AVE.,

HASTING ON HUDSON, N. Y.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ ДО ЕВРОПИ

на найновійші лінії.

ПЕРЕСИЛКА гроший по найнизших цінах до ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ і других країв.

Доручене ґарантуєсь.

ВИМІНА ГРОШИЙ.

Ми є агентами American Express Company.

Пишіть по інформації а ми відпишемо Вам по українськи.

Скору обслугу ґарантуємо. Ваш краян: 148чв—

M. WILLIAMS,

126 W. 116th ST., NEW YORK, N. Y.

Українське Бюро Продажи карт корабельних і пересилка гроший.

Телефон: University 6916 & 6917.

ПОТРЕБА СЕЙЧАС

до MAIN ISLAND CREEK COAL CO., OMAR, W. VA.

майнерів і робітників з фаміліями і самотних. Наші майни нові, угле до 8 стіп високе, без газу, добрі повали, води нема, платня досконала. Помешканя дуже вигідні. Кождий Українець коли немає роботи, нехай сейчас приїздже а не пожалує. В нашім офісі розмовитесь по українськи. Голоситись треба до: 127сч2

R. C. SCHRADER,

617 — 9th St., Huntington, W. VA.

ЯК ВИ ХОЧЕТЕ БАЧИТИ

своє рідне село, місто або місточко; ріку, гору або зелізницю, то купіть собі нову мапу Галичини в **українській мові.** На ній все дуже докладно і виразно намальовано. Кождий Українець повинен її мати. **ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ.** (Приймаємо почтові марки).

INTERNATIONAL SALES CO.

P. O. Box 122, Station D,

NEW YORK, N. Y. 148-50

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в **українській мові.** На ній є виразно намальовані всі міста, місточка, гори, ріки, зелізниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. **ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ.** (Приймаємо одноцентові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 145св—

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1, Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ЗБОРНИК ЦЕРКОВНИЙ, великий, 608 сторін.....$5.00

ОТЧЕ НАШ, образ 34x22 1.50

INT'L BOOK STORE,

P. O. Box 1722, Pittsburgh, Pa.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

до Галичини, Польщі, Румунії і Чехо-Словакії по найнизших цінах. Доручене запевнюєсь. 130—

EMIL GERMANUS,

мировий судія

185 Springfield Ave. and 214 Ferry St., Newark, N. J.

Основанний 30 літ.

ДР. СПІЛЛІНҐЕР.

153 East 18th Street,

NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділки, середи і суботи від 9. рано до 8. вечер. В инші дні приймає ся за попереднім порозумінєм.

НИНІ ВЕЧЕРОМ!!

Горожане! Не відкладайте на завтра те, що ви повинні зробити нині. **Ви повинні знати англійську мову.** Пора, давно пора вам її знати, а подумайте самі: достаточно-ж ви англійську мову знаєте? **Чи можете ви говорити, читати і писати по анґлійськи?** Лихо, або й зовсім ні. **Не зневіряйтесь!** Нині ще вишліть 10 цнт. грішми або почтовими марками на кошта пересилки, а ми сейчас Вам вишлемо пробну лекцію і потрібні поясненя нашого курсу англійської мови заочно. Наша школа істнує 5 років, одержала много листів подяк від учеників. Ми на письмі ґарантуємо, по укінченю курсу, научити вас говорити, читати і писати по англійськи. Спеціяльний курс для женщин.

Листи адресуйте:

First American Preparatory School,

DEP. 46, 525 W. 47th STREET, NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,

638 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.

ЛІКАР

(говорить по українськи).

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лічу ревматизм, пропуклину, геморої́ди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура, шкіриі, як і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лїчу.

Години принятя: від 9. рано до 8 веч., в пятниці від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

ЇХАТИ

можете вже до всіх частий сьвіта. Ми постараємось о

ПАШПОРТИ

а всякі поради дамо даром.

ГРОШІ

можете післати через нас як найліпше по деннім курсі до всіх частий сьвіта.

A. HERZEG,

аґент для заграничних пересилок

AMERICAN EXPRESS CO.

127 WASHINGTON STREET, близько фери, NEW YORK, N. Y.

146—

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ВАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний спеціяліст зі старого краю

поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропуклину, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG

304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)

NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Наради з місією в справі української капелї.

Минувшої неділї, як було заповіджено в часописях, відбулись у Філядельфії, в готели „Континентал", наради місії з представниками орґанїзацій і часописий в справі приїзду до Злучених Держав Української Републиканської Капелї, яка виступала з концертами в Чехії, Австрії, Швайцарії, а тепер кінчить виступи у Франції. На нарадах були заступлені сїм орґанїзацій і пять часописий.

На збори прибули представники українських товариств і ґазет.

Було много гостий; найбільше з Філядельфії, котрі мали право голосу, але без права голосованя.

Збори отворив голова місії о годині 4-тій пополудни, інформуючи присутних про намір Української Републиканської Капелї прибути до Злучених Держав. Присутні радо повитали вістку про те і почали радити над способами спровадженя капелї. Виринуло питанне, чи має ть ся спровадити її: за гроші українських іміґрантів чи за гроші якої компанії. Були ріжні погляди на ті питаня. Втім представник У. Н. Комітету д. Павло Вікул повідомляє присутних, що справою капелї занялась його орґанїзація, яка поробила вже в тім напрямі далекойдучі заходи. У. Н. Комітет знайшов одну театральну компанію, яка згодилась заґарантувати капелї 40.000 долярів, а чистий дохід з концертів подїлити між себе і капелю.

Ся заява счудувала всїх присутних. Вийшло таке, що збори скликано надармо. Над сим розвязалась ширша дискусія, яка тривала кілька годин. Виринуло питанне, що мають зробити збори: чи приняти до відома акцію Комітету і апробувати її, чи збори мають основати спеціяльний комітет? Січинський вносить основати окремий комітет. Артимович, яко делеґат У. Р. Союза, вносить апробувати акцію У. Н. Комітету, маючи на увазі виключно добро загальне, успіх капелї, а притім успіх української справи взагалі. „Навіть найбільший ворог — каже Артимович — мусить признати тепер Комітетови рацію, і заявити мусить, що його акція в справі спровадженя Капелї є добра і корисна; тому виступати проти неї не можна". Щоби однак У. Н. Комітет мав у своїй акції весь загал, збори пропонують виделеґувати від себе трох представників до музичного комітету, в якім У. Н. Комітет мав би також трох представників. Сю резолюцію принято 10 голосами проти 2, і до музичного комітету збори виделеґували І. Бойка, М. Величка і Н. Трача. — На тім справа з капелею покінчилась. Присутні пожелали успіху музичному комітетови, а також капелї, яка має прибути до Злучених Держав.

Можна їхати до армії Петлюри.

З авторитетних жерел повідомляють нас, що Українці, котрі з власної волї хотїлиби їхати до армії Петлюри, можуть робити се, бо дорога для них отворена. Кождий охотник може їхати на власний кошт кораблем до Румунії, а відти на фронт до армії батька Петлюри. Корабельна карта до Констанци коштує понад 100 долярів, а дорога триває около 20 днів.

Як адресувати листи до Галичини.

Нам доносять, що малосьвідомі наші земляки, пишучи листи до старого краю, пишуть їх по польськи, а то й адресують по чудернацьки. Десь якийсь польський шубравець назвав Галичину „Малопольскою", то вже наш чоловік пише до дому лист і адресує до „Малопольскі". Ми перестерігаємо наших людий перед сим. Наші землї від Сяну на схід і дещо на захід все звались Галичиною і нїхто не сьміє зміняти їх на „Малопольску". Се не значить, що „Малопольскі" не буде. „Малопольска" буде, але не в Галичинї, лише коло Варшави. „Мала Польща" буде на місце „Великої Польщі", про яку мріють Поляки. — Тому листи до Галичини писати лише по українськи, а адресувати так:

Europe — Eastern Galicia.
Вп. ....
село ....
почта ....
via Poland
Східна Галичина

Зважати треба на се, що рішенням мирової конференції Східна Галичина не належить до Польщі, а є лише під її кураторією. Отже нема там анї „Польскі" анї „Малопольскі". — Бороніть своє право!

Посмертна згадка.

Гавриїл Дзядик з Дерби, Конн. помер дня 15-го грудня по короткій недузї. Небіщик походив з Лемківщини, в молодім віцї виїхав до Америки і тут поселившись в однїй з повстаючих українських кольоній, доробив ся своєю витревалою працею гарного маєтку. Небіщик інтересував ся живо справами свого народу. Був через кілька лїт радним У. Н. Союза і членом кількох українських товариств. Полишив жену і кількоро дорослих дїтий, для котрих все старав ся дати як найліпше образоване. Земля йому пером.

Конець сьвіта в середу, четвер або в пятницю.

Днї, в котрих малоб сповнити ся пророцтво проф. Порта, вже зблизили ся до нас. Для людий, що побоюють ся о житє, середа, четвер і пятниця є днями страшної душевної тортури, бо є се власне ті днї, на які проф. Порта запророкував конець сьвіта. Коли середа перейшла спокійно, — не тїштесь, бо конець сьвіта може наступити в четвер або в пятницю.

Конець сьвіта, після твердження проф. Порти, мавби наступити в однім із трох згаданих днїв. Але проф. Порта заявив також, що є можливість, що нашу землю омине катастрофа, а нещасте спаде на инші планети. Много инших учених висказалось, що кінця сьвіта для жителїв нашої Землї не буде. В останній хвилї на розраду засмученим приходить анґлійський астроном Френк Дайсон. котрий заявляє, що кінця сьвіта не буде. Тому ми всї, що хочемо ще жити і працювати, станьмо по сторонї останного твердження: кінця сьвіта не буде! Українцї особливо повинні бути певні, що для них усьміхаєть ся ще житте. Замісць думати про конець цїлого сьвіта, станьмо вже нинї укладати пляни, в якийби то спосіб спричинити конець нашим ворогам. Кінця сьвіта не буде, а конець нашим ворогам мусить бути!

Джірард кандидатом на президента.

Бувший американський амбасадор в Берлїнї, Джеймс Джірард, зголосив свою кандидатуру на президента Злучених Держав з рамени демократичної меньшости. З рамени більшости кандидатом є президент Вудров Вілсон. — З рамени републиканської партії кандидує ґенерал Вуд.

Прогібіція конституційна.

Федеральний трибунал у Вашингтонї постановив одноголосно, що воєнна прогібіція є конституційна. Се рішенне не відносить ся однак до 18 додатку конституції, котрий вводить прогібіцію 16. січня 1920. Справу 18 додатку до конституції трибунал має ще порішити.

Їзда трамваями в Клівленд потаніла.

Минувшого вівтірка війшла в житте нова скаля цїни за їзду трамваями в Клівленд. Компанія згодилась продавати 6 білетів за 25 центів, замісць 11 за 50, як се було доси. Поодиноко білет коштує 5 центів. За „трансфер" беруть цента.

І сильний помер.

У Ґрінвіч, Конн., помер на запаленне легких Джордж Рід, 45 лїт, найсильнїйший мущина в околици. Він потрафив піднести бочку муки понад свою голову, або нести два мішки угля, або без труду знести фортепян з одного поверха на другий. Однак недуга оказалась сильнїйшою і повалила його в кількох днях.

Скількість пропавших дївчат.

Скількість дївчат, що пропали без вісти з кругів своїх родичів у Злучених Державах, виносить в біжучім роцї около 68.000. Спора число пропавших дївчат находить ся в Ню Йорку, а решта в більших містах Злучених Держав. За ними пошукують їх родичі і тайна поліція, але відкрити їх побуту не можуть.

КОЗАЦЬКЕ СВАТАННЯ

на три дїї.

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Юл. Міськевич.

МРІЇ УБОГОГО.

Грицько — був то підстаркуватий сирота та ще й наймит.

Житє його було також саме, як у всїх инших його товаришів по званю.

Колиб можна природу обвинувачувати о всї злочини, то вона провинила ся і супроти Гриця; а знова судьба теж відповідати-ме за злиднї, які перебув сирота-наймит: вона забрала йому родичів ще тодї, коли маленький Гриць в чорній як земля сорочинцї рачкував по всїм подвірю.

Батьки мали зовсім буденний конець житя: померли на голодовий тиф.

Отже цїле житє Грицька зложило ся так, що він мав нагоду виплекати у собі всї хиби сироти-наймита.

Сприяючі обставини, то є: сердитий господар і скупа ґаздиня, виплекали хиби Грицька в широких границях.

І так господар що дня помічував у нього впертість, неробство і лїнивство, ґаздиня проклинала його прожорість і нехлюйство, а товариші кепкували з Грицькової недотепности.

Кождий инший на місци Гриця був би з себе дуже невдоволений. Але Гриць не призадумував ся над своїми хибами і прикметами і се було для нього вповнї хосенне.

А була в Грицька і прикмета. Він брехав. Ах, і як брехав. Вже те підносило вартість його брехнї, що говорив неправду не все і не перед всїми. Те, чого Грицько не пережив, а бажав пережити, те, чого він не зазнав, а бажав зазнати, все те було в його нечесанїй, кучерявій, присипаній соломою голові, а може таки там, на днї серця...

І треба було дібрати ся штудерно до Грицькового довіря, а в щирих, простих словах пересипали ся мрії, ті мрії, які плекала неосьвічена душа наче бурян плекає рожеві листки дикого цьвіту.

— — — — — — —

От, хочби й тепер.

Ви думаєте, що Гриць спить, поклавши ся горілиць на запашнім сїнї і підложивши долонї під голову; а може догадуєте ся, що він вганяє думками за спутаними кіньми, або думає про теплу страву; може вам ввижаєть ся, що він числить копиці сїна, яких темні контури чорніють на трохи яснїйшім тлї неба наче великі муравлища, або слїдить за рухами малого Іваська, що сидить край него скулений, підобгавши під себе ріпаті ноги.

Отже помиляєте ся. Грицько саме тепер приготовляєть ся до імпровізації. Він жде, коли Івасько попросить у нього казки.

— Грицьку, спиш? — чути тихий голос хлопця.

— Нї, не сплю, — тихо одвічає наймит.

Се прелюдія. Знова царює тишина. Тихо іржить кінь і лупає спутаними ногами. Грає цьвіркун і знова тихо.

— Грицьку, спиш?

— Нї, не сплю. Або що?

— Не спи, бо я не хочу спати.

— Нї, нї, не буду спати...

Івасько присуваєть ся до Гриця.

— Грицю, не спи! Ти знаєш — розкажи менї щонебудь... Знаєш, то — про восько.

— Адже я розказував! — наче від нехотя відповідає наймит, а рівночасно піднімаєть ся, повертаєть ся на бік і рукою підпирає голову.

— Нїчого, що розказував. Кажи ще...

І Івасько без упину просить і не догадуєть ся, що сусїд вже мережить у голові небувале і що самолюбство автора вимагає сердечної просьби.

І Гриць розбитим голосом оповідає.

Грицько в касарни. У нього є свій мундур, шапка, лискуча шабля, карабін. У нього є важка торністра, комісьні чоботи, срібні ґудзики. Над ним збиткуєть ся капраль, його любить за поворотність капітан.

Він робить далекі, далекі походи. Дошкуляє спека. з чола ллєть ся горячий піт, чоботи, торністра, карабін вїдають ся в змучене тїло, в губі курява. В селї приймають їх гостинно добрі люди. Молоді й старі жінки плачуть над недолею вояків.

Гриць в чужій чужинонцї. Тут важко і скучно. Чужий нарід, чужа мова.

— А ви їхали у колїї? — цїкаво питає Івасько.

— Їхав — одвічає оповідач.

— А вона довга?

— Дуже довга...

— А я бою ся колїї — замічає Івасько і зїтхає.

Гриць у великім містї. Забув, як зветь ся. Там богато панів і робітників. Доми і церкви дуже високі. Там всїляка віра, всїляка бесїда. Там богато обманства, ґріху і Жидів. Не визнаєш ся на улици, хто „християнин" а хто невір. Нїхто не каже „славайсу" і не хрестить ся. Просто страшно.

— То ти там бачив цїсаря? — пригадує Івасько.

— А саме там. І як бачив? Він був таки дуже близко.

На цїсареви сяє золота шабелька, він цїлий у золотї, „шпорна" теж золоті, кінь карий, бистрий як іскра, кульбака срібна.

— Ех, ти казав вчера, що золота.

— Нї, срібна — впевняє Гриць. — А тільки поводи золочені.

А лице у цїсаря дуже делїкатне, панське, а ручки білі-білі... А коло цїсаря восько найкрасше.

— А гармати були?

— І гармати...

— Я бачив гармати. Їх везе шестеро коний, вони жовті і під ними дуже трясеть ся міст.

Цїсар не говорив нї словечка до Грицька, бо Грицько „простий", але подивив ся ласкаво, дуже ласкаво...

Грицько мовкне. Івасько, розхиливши ротик, широко розплющеними оченятами вдивляєть ся в пітьму і тре босу ногу. Конї перебирають сїно, тихенько шелестить збіже, перепелиця підпілїтькає. Воздух стає холоднїйший...

— — — — — — —

— Іваську, ти любиш маму? — знечевя питає Грицько.

— Еге, люблю — сонно відповідає хлопець. Він поклав ся на сїнї і дивить ся на зорі.

— А мама добрі? — займає дальше наймит.

— Звичайно — добрі... дуже добрі...

— Мої теж були добрі. Мама в недїлю мили мене, чесали, вбирали в сорочку і підперізували крайкою. Потому брали у платину пирога і йшли зі мною до церкви. А коли я заплачу, вони менї пирога і зацитькають. От, так як тебе. А твої мама тебе чешуть?

— Я не люблю, як мама чешуть. Вони сїпають за волосє, сварують і дуже сердиті.

— А я — бувало — любив, хоч і болїло... А зполудня я грав ся на улици до вечера.

— А в мене сварують тато, як на улицї забарю ся... — скаржить ся Івасько.

— А мої не сварили...

Знова тихо. Але Грицеви не збираєть ся на сон. Він повертаєть ся то на лївий то на правий бік. У нього на серци ще щось недоговорене, недоспіване. Він мабуть бореть ся в собі, скриваєть ся, а дальше не терпить, питає.

— — — — — — —

— Івасю, ти любиш малу Настю? Ти-ж з нею тільки граєш ся... І вона тебе любить... Правда? Бо, видиш, Івасю, бо мене мабуть любить... Ти знаєш Прокопову Ганю, ту веселу дівку... Вона за мною мабуть таки дуже, вона тільки й думає що про мене, хоч і богацька... Ми колись — дасть Біг — колись поберемо ся. а там своє ґаздівство, своя біла хата, своя худібка, а ти до мене Івасю гостем таки що дня... Та Ганна, Івасю... Івасю! Ти спиш?

Зразу щось невиразно бубонить Івась, а далї тихо. Ледви чутно несеть ся його рівномірний віддих наче шум молоденьких здорових гильок у весняному вітрі.

Гриць через хвилю похнюплює зажурену голову, вкриває Іваська латаною опанчею і відмовляючи молитви, поволи йде завертати конї.

А німі зорі показують глуху північ...

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ПОКІЙ! ПОКІЙ!

Покій є головним настроєм Сьвят Різдва Христового „Покій і здоровлє людям доброї волї" є темою наших старих святочних коляд. Утримаймо покій зі своїми внутренностями при помочи Трінера Американського Еліксіру Ґіркого Вина, котре видаляє запір, слабий апетит, болї голови і т. п. На перестуду і кашель, на що є тепер пора Трінера Лагодитель Кашлю є найлїпшим лїкарством. Єсли терпите на ґрючоли, полочіть горло Трінера Антипутріном. На перестуду, невральґію і ревматизм Трінера Лініment дає найскоршу полекшу. Там де купуєте лїкарства, дістанете рівнож той красний Стінний Календар на 1920 рік даром, (або від нас за 10 ц., почтою).

JOSEPH TRINER COMPANY,

фабриканти лїків,

1333-1343 S. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилічені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і піддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ баданю та дізнайте ся про мою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомплікована недугу; або коли Вам долягає терпіне жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі літа досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливляють дати Вам методичне Електро-Медичне Лічене, яке дало поміч підчас коли инші методи завели, а затим много терплячих уратовало ся від мук і небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціялісти.

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Dr. LEWIS** СПЕЦІЯЛІСТ В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

цєна лїпшого ремесла від автомобільового. Я є в краю довголїтний і добрий механїк і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механїком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Зважте, що наша школа є одною з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в недїлї

Запишуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механїк.

Для інформації наш офіс отворений в недїлї до 12. г. в пол. Пишіть по катальоґи.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найліпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Нї один доляр заплатите, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1. (Близко 75-тої улицї).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

Dr. M. SMITH,

16 E. 7th ST., NEW YORK. коло Церкви св. Юрія. Говорить по українськи. Tel. Orchard 6072.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ І МУЩИН І ЖЕНЩИН

Також лїчить недуги скірні, жолудка і крови. Застосовує наймодернїйші електричні апарати.—Експерт-акушер —віддає услуги при породах.

Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. веч.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC, 124 No. 8th Street, Philadelphia, Pa.

на недуги кровні і скірні, вичерпане, нервовість, притуплений і розсїяний ум, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т.д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ

Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій цїні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших долягливостях і попалисьте в зневіру і починаєте тратити надію, зголосіть ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-лїтну безперервну практику в медицинї і оперованю в стейтї Пенсильванія лїчення хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лїчити Вас найлїпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Колиб я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лїчене і пряме застрікуване крови через щіплене бензольсом і серум, яких я уживаю запевнять Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC СПЕЦІЯЛІСТ 124 N. 8th Street PHILADELPHIA, PA.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. до 1, в полуднє.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ.

І вейтайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR Dr. Colhouer 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої. В неділї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіцї. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіння і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Цовомодне уладжене. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне застосоване найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпіннях і чуєтесь зневірені, то зголосїть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в крижах, втрату памяти, битє серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голови, дрощі, прищи, ослаблене членів тіла; болаки, скірні викиди, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку запір, ревматичні болї, прищі? Сї як і другі недуги є першою проявою, яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лїк проф. Ерліха 606-914.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часї. Я лїчу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходїть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лїкарської. Зволїкане є небезпечне.

Dr. COLHOUER Succ. to **Dr. COOPER,** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.